

Merimasku-Seura
30 vuotta

Myötätuulta
Merimaskussa

no: 33

2022

Tässä hetkessä

Isot saappaat	3
Iloisesti yhdessä tehden	3
Merimaskussa tuorein silmin Laura Leppänen	4
Keskellä taivasta on Otava Anne Pentti	5
Merimaskun teatteri	7
Merimasku-Seuran hallitus	10
Villivuoren huipulle Kaija Roiha	12
Anagrammipähkinä J. Teholiero	14
Ylös, ulos ja lenkille	33
Markkinavuosi 2021 Kaija Roiha	48
Iltatunnelmaa kirkonkylässä Veijo Lindgren	49
Tapahtumat 2022	50

Paikallisia yrittäjiä

Ville, Tuomas, Sami ja Juha	6
Olavi Heikura	31
Oksana ja Mauri Lehtonen	32
Runo ja Tuomas Aaltonen	34
Roope Heikkilä	35
Timo Yrjänä	36
Eija Nordlund	37
JJ De Nier	38
Esa Mäkelä	40
Antti Tammelin	43
Jani Ollikainen	44
Heta ja Kirsi Enkovaara	45
Miia Leino	46
Antti Lindholm	47

Historian habinaa

8 Myötätuulta – alkutaipaleelta jatkoon Maarit Lineri
16 Nahkuri Henrik Jäkkinen Maarit Lineri
28 Matkustajalaiva s/s Aallotar Visa Auvinen
29 Flakureimarit
30 Sutjakkaasti se kävi
30 Finnilän taloon ryijy
39 Karpidilampun konstruktio
42 Miksi puhelin ei soi?

Myötätuulta Merimaskussa

Julkaisija: Merimasku-Seura ry

Toimitus:

Vesa Ranki, päätoimittaja, ulkoasu ja taitto
Maikku Tuomi
Erkki Rantala

WINBASE OY KIRJAPAINO

ISSN 1238-108X

Yhteystiedot:

vesa.ranki@gmail.com (0400 722 603)
maikku.tuomi@gmail.com (0400 827 295)
erkki.kalevi.rantala@gmail.com (0400 899 808)

merimaskuseura@merimasku.fi
www.merimasku.fi

[facebook](#)

Kansikuva: Vesa Vekkuli

Isot saappaat

Sain isot saappaat, kun Merimasku-Seuran hallitus antoi tehtäväkseni toimittaa tämä Myötätuulta Merimaskussa -julkaisun 30-vuotisjuhlanumero.

Nöyrin mielin ja hapuillevin sormin ryhdyin toimeen **Maarit Linerin** jälkeen. Hänen pitkäaikainen ja taitava toimistustyönsä on ollut lukijoidemme ilona jo vuodesta 1995 alkaen. Myös tässä numerossa on hänen osaava kynänjälkensä: Nahkuri Jäkisen tarina on mielenkiintoinen ja ennestään tuntematon.

Hallitus halusi suunnata lehden myös nuoremmalle lukijakunnalle ja kertoa tämän päivän kyläläisistä unohtamatta lehden alkutaipaleella Hanna Nurmisen lausumaa: *”Lehti ei korvaa tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa kokonaisuutena paikkakuntamme historiasta vaan se valaisee vain joitakin yksityiskohtia.* Uskomme, että sinä, lukijamme, innostut tämän lehden luettuasi vielä enemmän Merimaskusta, sen historiasta ja nykypäivästä. Hyviä lukuhetkiä!

Vesa Ranki

Iloisesti yhdessä tehden

Ei muisteluiltaa, ei teatterin tekemistä, ei teatterikerhoa, ei lastentapahtumaa, ei Suvilystejä, ei kyläkävelyä. Suunniteltujen tapahtumien peruuntumisia ja kokoontumisrajoitusten seuraamista – sitäpä oli Merimasku-Seuran koronan sanelema vuosi 2021 jo toista vuotta peräkkäin. Seuran historian ensimmäiset hallituksen etäkokoukset pidettiin viime keväänä.

Kalenteri näyttää olevan viime vuoden osalta täynnä yliviivattuja ja peruttuja tapahtumia, mutta yllättävää kyllä, vuosi on silti ollut puheenjohtajakauteni kiireisin. Talkoita kotiseututalolla, talkoita Villivuorella, talkoita rannassa, reimarin pystytystä, esitteen tekemistä... valittavan usein vain seuran pienen, aktiivisen joukon voimin. Sisäänpäin kääntynyttä toimintaa pienellä porukalla tämä on ollut.

Heinäkuussa pystyimme järjestämään neljä teemailtaa kotiseututalolla, mutta varovaisuus näkyi osallistujamäärissä, kun koronataruntatilanne oli jälleen pahenemassa.

Ensimmäistä kertaa järjestetyt Sadonkorjuumarkkinat Kollolassa ilahduttivat niin markkinaväkeä, myyjä kuin meitä järjestäjiäkin pitkästä ajasta. Markkinatunnelma vaikutti niin hyvältä, että aiomme järjestää tämän tapahtuman myös ensi syksynä.

Reimarin pystytys ja Villivuoren luontopolun kunnostus ovat saaneet paljon huomiota. Monille aikaisemmin tuntematonta luontopolkua laakean kallion laelle on samoillut jo monen monta luonnonystävää. Reimari kirkonkylän maamerkinä tuntuu olevan onnistunut ja mieluista kaikille.

Seuran työn merkitys tulee näkyviin sosiaalisessa mediassa peukutuksina, mutta toiveissamme on kohdata kyläläisiä tapahtumissa, talkoissa, juhlissa ja retkillä aivan kasvojen eikä vain iloita suosioista facebook-sivuilla, vaikka sekin – tottakai, luo uskoa toimintamme tärkeyteen.

Vuosi 2022 on seuramme juhlavuosi; Merimasku-Seura täyttää 30 vuotta.

Jäsenmäärältään pieni yhdistyksemme toimii koko kylän parhaaksi. Kylän menneisyyttä arvostaen ja viihtyisyyttä kehittäen seura jatkaa neljännelle vuosikymmenelle.

Toivon, että yhdessä ja ilolla tehty kotiseututyö houkuttelee mukaan lisää väkeä toimimaan Merimaskun hyväksi.

Maija-Leena ”Maikku” Tuomi
Merimasku-Seuran hallituksen puheenjohtaja

Merimaskussa tuorein silmin

Syyskuun ensimmäisenä lauantaina nousin autoon ja ajoin Merimaskuun.

Halusin käydä rauhassa katsomassa mitä Merimaskusta löytyy ja millainen tunnelma kaupungin osakeskuksesta minulle syntyy. Olin käynyt toki Merimaskussa aiemminkin, mutta uutena kaupunginjohtajana kauniin kaupunkimme palveluja ja ympäristöä katsoo aivan uusin silmin.

Halusin hyödyntää mahdollisuutta katsella ympärilläni vielä, kun silmät ovat kirkkaat havaitsemaan asioita. Lähdin matkaan kotoani Luonnonmaalta. Merellisyys tavoitti minut heti Särkängsalmen sillalla. Maisema on ainutlaatuinen ja jalka keveni kaasupolkimella – maisemia oli kerrassaan pakko ihailla!

Pian pyörällä pääsee turvallisesti Merimaskuun

Tiestö vaikutti Merimaskuun asti kohtuulliselta. Liikenneturvallisuuksi ja kevyen liikenteen edellytyksiä parantaa Särkängsalmen sillan ylitse rakennettava kevyen liikenteen väylä. Sen rakentaminen on osa valtion kanssa solmittua maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusta. Saariston pyörätiestön parantamisesta on puhuttu pitkään ja pala palalta parannusta saadaan. Sekä kaupunginjohtajaa, pyörämatkailijaa, että merimaskulaisista asukasta ilahduttaakin tieto, että rakentaminen alkaa tänä vuonna.

Tiestön kunto sen sijaan heikkeni nopeasti

Merimaskun jälkeen eteenpäin jatkaessani Kaupunginvaltuustossa tehty aloite kevyen liikenteen väylästä parantamisesta

Merimaskusta eteenpäin Livonsaareen ja Velkualle osui asian ytimeen. Piennarta ei juuri ole ja tiestö on täynnä paikkausjälkiä. Tiedän kokemuksesta, että asiaan ei ole nopeita ratkaisuja ja pyöräilyolosuhteiden korjaaminen tulee viemään aikaa. Asfaltin kunto on nopeammin parannettavissa, kunhan valtion tieverkon päällystysmäärärahat vaan riittävät.

Palvelutarjonnan monipuolisuus kertoo aidosta saaristolaisuudesta

Aluksi kävin Merimaskun kirkolla. Kaunis puukirkko saaristossa maisemassa, hyvin hoidetulla hautausmaalla huokui historiaa. Jatkoin matkaani seurakuntakeskuksen pihaan ja paluumatkalla tarkistin kaupungin tonttitarjonnan vapaat kohteet Mäntylänrinteessä.

Rantamakasiini oli minulle jo kesän lomamatkalta tuttu, joten en tällä kertaa pysähtynyt lohisopalle, vaikka mieleni teki. Jatkoin matkaani takaisin Lokkipatsaan ohi kohti kunnallisia palveluja. Yllätyin monipuolisuudesta ja kompaktista palvelujen sijoittelusta – kaikki palvelut vierekkäin. Palvelutarjonta näytti kerrassaan mainiolta: kirjaston asiointipiste, terveyspalvelut, päiväkotit ja oma koulu. Vieressä myös liikuntakenttä.

Lopuksi otin reippaan kieroksen pururadalla ja kirjasin käyntini kuntoportaiden yläpäässä sijaitsevassa punaisessa postilaatikossa olleeseen vihkoon. Sitten ajoin vielä Villivuoren luontopolulle maisemia ihailemaan.

Merimaskussa valoisat kasvunäkymät

Naantali kasvaa Luonnonmaalle ja saaristoon. Merimaskun sijainti on kasvumahdollisuuksien näkökulmasta hieno. Matkaa kaupungin keskustaan on autolla vartti ja kylältä löytyy laaja määrä palveluja, erityisesti lapsiperheen näkökulmasta.

Kierrokseni jälkeen tunsin ylpeyttä kaupunginjohtajana siitä, että olemme pystyneet säilyttämään ja edelleen kehittämään kaupungin tarjoamia palveluja saaristossa. Meille naantalilaisille saaristo on aidosti elävä ja palveleva, eikä pelkkä status valtion saaristolaisia jaettaessa.

Nyt työpöydälläni seisoo Merimaskun vaakunaa aiemmin koristanut tunnus, punainen reimari. Se muistuttaa minua syksyisestä retkestäni, saariston kehittämistä ja yhteisöllisyyden merkityksestä kehittämistyössä.

Lopuksi, lämpimät onnitteluni Merimasku-Seuran 30-vuotiselle taipaleelle.

Laura Leppänen
kaupunginjohtaja

Keskellä taivasta on Otava

Aamupuuron päällä on kirpeä oranssinkeltainen aurinko. Se on Köylijärven tilan tyrnihilloa. Lokakuinen lounaistuuli on lauhnut ja lahdella on vene. Aamukahvin jälkeen vene ajaa laituriimme ja Tinke tuo ämpärillisen ahvenia.

Syytän tulet rannan savustuspönttöön, laitan peratut ja suolatut ahvenet savustumaan. Sillä aikaa ehdin hakea pussillisen perunoita Tamsaaren tilan Farmishopista. Pilkon Helenan ja Tarjan tuomat sienet muhennosta varten. Mausteeksi riittävät oman pihan valkosipuli ja persilja. Ruuan lisukkeeksi sopii itse tehty kurkkusalaatti, Sepon kurkuista keitelty.

Merimaskussa ruoka tulee läheltä ja naapureista tulee ystäviä. Ovelle ja laiturille ilmaantuu usein ystävien tuomia herkkuja peratusta mateesta kypsiin kirsikoihin.

Syysmyrskyn raivotessa naapuri uhmaa kaatuvia puita ja rynnistää apuun fendarien ja köysien kanssa, jotta aallot eivät rikkoisi veneitämme. Tyynenä iltana istahdamme naapurin terrassille ja suhautamme auki oluttölkkin tai pamautamme kuo-

huviinipullon korkin kohden puunlatvoja. Ilon tai surun hetkellä postilaatikossa on riemukas kirje tai lohduttava kortti.

Paikkakunnalta löytyy suuri määrä eri ammattialojen osaajia. Tietotekniikkaongelmani ratkoo merimaskulainen ekspertti ja kipeät olkapääni hieroo kuntoon oman paikkakunnan ammattilainen. Pienen kustannusyhtiöni kirjojen ulkoasun loihitti merimaskulainen graafinen suunnittelija.

Olen ollut yli 30 vuoden ajan tyytyväinen naantalilainen ja ylpeä hienosta kotikaupungistani sekä sen asukkaista. Kuusi vuotta Merimaskussa asuttuani rakastan kotikaupunkiani ja sen ihmisiä yhä enemmän. Tunnen edelleen vahvasti sen saman hengen, joka vallitsi lapsuuteni mummilassa Rymättylässä meren äärellä, jossa luottamus lähiseudun ihmisten apuun ja ystävyteen oli itsensänselvyys.

Toivon, että olen voinut antaa jotain myös takaisin Merimaskulle ja koko kotikaupungilleni, antamalla apuani, kun sitä on tarvittu sekä ehkä myös tietokirjailijana, kirjoittamalla

kirjoja ja julkaisemalla tekstejä Saaristo-Naantalin upeasta luonnosta ja alueen tarjoamista mahdollisuuksista.

Syyspimeässä illassa, saunan jälkeen, pulahdan viileään meriveteen. Lähisaaren mökkien valot ovat sammuneet, mutta tähdet ovat syttyneet

”Melkein keskellä taivasta on Otava.

Anne Pentti,
tietokirjailija

Lossivahti 2021

Vuosittain valittavan lossivahdin kiertopalkinnon saajaksi Merimasku-Seuran hallitus valitsi viime vuonna Rantamakasiinin.

Myötätuulta Merimaskussa

Palkinto annetaan kiitokseksi ja tunnustukseksi vahvasta panoksesta Merimaskun hyväksi. Koska Suvilystejä ei tänäkään vuonna koronarajoitusten vuoksi pystytty järjestämään, piti keksiä jokin muu tilaisuus tämän vuoden lossivahdin julkistamiselle.

Merimasku-Seuran uuden hallituksen järjestäytymiskokous päätettiin pitää Rantamakasiinissa ja paikalle kutsuttiin ravintolan omistajanelikkoon kertomaan meille ravintolan suunnitelmista ja tulevaisuudesta, vaikka itse asiassa suurempi syy saapua paikalle olikin vastaanottaa lossikapula ja lossivahdin 2021 arvonimi.

Kiireiden keskeltä paikalle ehti **Ville Vuorio**, joka iloisesti yllättyneenä otti vastaan ravintolan nimilaatalla varustetun lossikapulan sen edelliseltä haltijalta, kauppias **Matti Ruusumolta**. Matille annettiin perinteiseen tapaan kiertopalkinnon tilalle minikokoinen lossikapula muistoksi lossivahdin tittelistä.

Ville Vuorio ja Matti Ruusumo

Uusi, raikas ilme yhdistettynä iloiseen ja osaa-vaan palveluun sekä herkulliseen ruokalistaan houkuttelevat väkeä kauempaakin ja Merimaskun tunnettavuus kasvaa. Ja kun vielä löytyt sihahtavat uuden saunan kiukaalle, ovat ainakin veneilijät mielissään. Sauna onkin yksi hyvä syy yöpyä vierasvenesatamassa.

Rantamakasiinin omistaja/yrittäjäkvartetti Ville Vuorio, Tuomas Levanto, Sami Nurmela ja Juha Mäkinen

”Olemme lossikapulalla lyötyjä tästä kunnias-ta. Kiitos seuralle ja kaikille merimaskulaisille siitä, miten olette ottaneet meidät vastaan ja miten hieno kyläyhteisöllisyys Merimaskun rannassa vallitsee. Lupaamme olla tämän kunnan arvoisia ja pitää Merimaskun vaakunaa korkealla jatkossakin, myhäili Ville.

Rantamakasiinin uudistunut ravintola-miljöö on kirkonkylän kesäkeidas. Se on tuonut kaivattua eloa siistiytyneeseen kylänrantaan.

Kaikki Rantamakasiinin uudistukset ovat tärkeäkin tärkeämpiä tämän kesällä hengittävän kylän imagolle.

Merimasku-Seura toivottaa Rantamakasiinille menestystä tulevalle kaudelle.

www.rantamakasiini.fi [facebook](https://www.facebook.com/merimaskuseura)

MERIMASKUN

Venla Kuitunen on sekä Lumikuningatar, Marilyn Monroe, että oman kylämme teatterin ohjaaja.

Myötätuulta Merimaskussa

Kuka sinä olet, Venla?

”Huh, vaikea kysymys! Olen savolaiskarjalaisilla juurilla höystetty Turussa syntynyt Auranlaaksolainen. Päätyökseni edistän työhyvinvointia julkisella sektorilla ja pohdin mikä musta tulisi isona.

Venla aloitti teatteriharastuksensa 90-luvun alkupuolella Turun Lapsi- ja Nuorisoteatterissa, jossa hän viihtyi parikymmentä vuotta. *”Lumikuningattarena sytytin jouluvalot Turussa aika monta kertaa. Josain kohtaa heitin myös Marilyn Monroe-keikkaa, mutta nykyään ohjaaminen on se, mitä teen mieluiten.*

Esiintyminen ei kuitenkaan ollut Venlan juttu. Hänestä ihmisten kohtaaminen on tärkeää myös teatterissa. *”Nykyinen päätyöni sisältää paljon ryhmien ja yksilöiden ohjaamista. Nuoren Teatterin lisäksi olen toiminut muutaman vuoden ilmaisutaidon opettajana lukiossa ja viimeksi täällä Merimaskussa.*

Venlalla on takanaan draamakasvatuksen opintoja. Lisäksi hän on kiinnostunut psykodraama ja tanssi- ja liiketerapia-ohjaajakoulutuksesta.

Teatterin tekemisessä on Venlan mielestä parasta ihmisten ja draaman monet ulottuvuudet.

”On upea kokemus, kun ihminen löytää itsensä uutta harjoitusten avulla. Ne ovat hienoita hetkiä. Haluan omalta osaltani mahdollistaa ihmisten onnistumisen kokemuksia ja oman potentiaalinsa tunnistamista, ehkä joskus myös positiivisemmän minäkuvan rakentamista hyväksyvässä ilmapiirissä. Lisäksi tykkään prosessimaisuudesta, jota teatteritakin löytyy. Ja teatterin taikaa rakastan!

”West Side Story
Nuorena Teatterissa 2000-luvun alkupuolella oli upea kokemus. Se oli viimeisimpiä näytelmiä, jossa olen itse näytellyt. Toinen mieleen jäänyt työ oli pari kesää sitten esitetty Tankki täyteen täällä Merimaskussa.

”Molempien näytelmien kohdalla oli epäily siitä, pystytäänkö porukalla tekemään tällainen juttu. Ja miten hyviä molemmista sitten tulikaan! Oli ihana huomata, miten leikkisä ja osaava aikuinen ihminen on. Leikki ei katoa ihmisestä mihinkään, mikä on upea asia.

Venla odottaa tulevalta teatterikesältä hauskaa yhdessä tekemistä taitavan porukan kanssa.

”Rakastan purjehtimista ja toivon pääseväni tulevana kesänä taas joku kerta harjoitukseen veneellä.

Motto:
What makes you different makes you beautiful.

www.merimaskunteatteri.fi
[facebook](#)

Myötätuulta – alkutaipaleelta jatkoon

Laki kuntien kulttuuritoiminasta tuli voimaan 1.1.1993. Jo ennen sen voimaantuloa voitiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Maarit Lineri

Vuonna 1989 Merimaskun kunnanjohtaja **Jaakko Olenius** oli palkannut **FK Hanna Nurmisen** koulutoimen sihteeriksi, mutta uuden lain myötä toimenkuva muuttui laajemmaksi ja virkanimike muuttui kulttuurisihteeriksi. Elettiin syvintä 1990-luvun lamaa ja kulttuurin saamat määrärahat olivat pienet. Siitä huolimatta Hannalla oli suunnitelmia ja ideoita kulttuurin tukemiseksi Merimaskussa. Yhdeksi puutteeksi Hän katsoi kotiseutuyhdistyksen puuttumisen. Yhdistys voisi kunnan työntekijää tai lautakuntaa paremmin koota yhteen kotiseudusta, perinteestä tai kulttuuriympäristöstä kiinnostuneet, ajatteli uusi kulttuurisihteeriksi.

Kotiseututoiminta oli Hannalle eräänlainen veren perintö

Hänen isoisänsä **Kustaa Vilkuna**, joka oli ollut keskeisessä roolissa Suomen Kotiseutuliittoa perustettaessa, sekä Kotiseutujulkaisun päätoimittaja vuodesta 1961 aina kuolemaansa asti 1980, oli kuin huomaamatta sytyttänyt kotiseutuhengen Hannaan. Hanna kertoo tutustuneensa lukuisiin erilaisiin kotiseutujulkaisuihin, joita hän näki isoisänsä luona.

Seuran perustaminen ja kotiseutulehti kuuluivat hänen mielestään saumattomasti yhteen. Merimasku-Seura ja sen myötä oma kotiseutulehti *Myötätuulta Merimaskussa* olivat siis varsin hyvissä ja osaavissa käsissä. Lehden nimi oli alun perin kunnan tonttikauppojen mainoslehden nimi, sitten sitä käytettiin kunnan kuukausitiedotteen nimenä, kunnes se siirtyi kotiseutulehden nimeksi.

Myötätuulta Merimaskussa ilmestyi ensi kerran vuonna 1992

Sen saatesanoissa Hanna kirjoitti: *”Merimasku on merimaskulaisten kotiseutu, olivatpa he täällä syntyneitä tai muualta muuttaneita. Kotiseutuun juurtuminen edellyttää sen ominaislaadun – historian, perinteen, murteen ja luonnonympäristön tuntemista ja arvostamista.*

Lisäksi hän kirjoitti *”Lehti ei pyri korvaamaan tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa kokonaisesitystä paikkakunnan historiasta, vaan valaisee vain joitakin yksityiskohtia Merimaskun historiassa.*

Hanna Nurmisen toimittamana lehti ilmestyi kolme kertaa. Jälkeenpäin *”Myötätuulta Merimaskussa -lehden toimittaminen oli hyvää harjoitusta tuleviin tehtäviin, tuumaa Hanna, joka siirtyi vuonna 1995 muihin tehtäviin ja vastuu lehdestä siirtyi Merimasku-Seuralle. Seuran toimittamassa ensimmäisessä lehdessä silloinen puheenjohtaja **Matti Santalahti** toivoi tulevaisuudessa myös lukijoiden osallistuvan lehden tekoon antamalla aiheita ja kuvia.*

Hannan kertoman mukaan aiemmin muuttaman sivun mainoksilla katettiin koko lehden kulut, pahimman laman jälkipuoliskolla, paitsi mainosten saanti vaikeutui, myös lehden kulut nousivat niin, että kunnanjohtajan kaavailemista seuran tuotoista ei ollut enää puhuttakaan. Lopulta seuran tekemä päätös kaksi kertaa vuodessa ilmestyvästä lehdestä oli pikkuhiljaa haudattava.

Myös kirjoittajien rivit harvenivat

Paula Tammelin-Nurminen, seuran puheenjohtaja **Matti Santalahti**, **Terttu Kraemer** ja **Markku Lehto** olivat seuran hallituksen jäsenten lisäksi vakituisia artikkelien kirjoittajia, joita satunnaiset kirjoittajat täydensivät.

Koko ajan yritettiin kannustaa kunnan vakituisia sekä kesäasukkaita kertomaan omia tarinoitaan lehdessä. Kynnys tuntui kuitenkin olleen kovin korkea. Kun vielä Tammelin-Nurminen ja Santalahti poistuivat joukostamme, poistui myös vahva kirjoittaja- ja historia-asiantuntemus lehden toimikunnasta.

Astuin lehden kirjoittajien ja toimituskunnan joukkoon kuin varkain

Koska työskentelin kirjapainossa ja tunsin alan, sain tehtäväkseni selvittää kevään 1995 lehden sekaannuksen ja toimittaa jo valmiina olleen aineiston sovittuun, Turun Kanslerintien Työkeskukseen. Tulos ei ollut kovin tyydyttävä. Seuraavaan numeroon osallistuinkin sitten työpaikkani puolesta lehden valmistukseen. Vuodesta 1997 kirjoittajien joukkoon astui uusi puheenjohtaja **Martti Mäkilä**. Oma kirjoittamiseni näyttäisi tästä vuodesta alkaen lisääntyneen.

Vanhosten merimaskulaisten haastattelut olivat mielenkiintoisia ja niistä oppi paljon Merimaskun historiasta, vaikkei heitä etukäteen tuntenutkaan ja suurena apuna niissä tilanteissa oli Terttu Kraemer. Yhdessä me kuljimme kuin matkasaarnaajat haastattelemassa ympäri kuntaa. Usein ja oimme itse kirjoitustyön keskenämme.

Toimituskunnassa on vuosien aikana vierailut tämän kirjoittajan lisäksi seuran kulloinenkin puheenjohtaja sekä **Kristiina Annala**, **Ulla Rantala**, **Jussi Aaltonen** ja **Riitta Virtanen**. Maarit Lineri ja Terttu Kraemer muodostivat toimituskunnan vuodesta 1999 vuoteen 2013, lukuun ottamatta vuotta 2011, jolloin mukana oli Markku Lehto. Vuodesta 2014 Tämän kirjoittaja muodosti yksinään toimituskunnan,

kunnes vuonna 2020 **Maikku Tuomi** ja **Erkki Rantala** astuivat mukaan. Lehden ulkoasusta ja taitosta vastasin vuosina 1996–2020.

Osallistu oman kotiseutulehden toimittamiseen

Edelleen toivotaan, että mahdollisimman monet Merimaskusta kiinnostuneet osallistuisivat kotiseutulehden toimittamiseen kirjoituksilla ja kuville – monipuolinen ja kiinnostava lehti syntyy parhaiten laajan kirjoittajajoukon myötävaikutuksella.

Myötätuulta Merimaskussa -lehden kaikki numerot ovat luettavissa Merimasku-Seuran kotisivuilla:
<http://www.merimasku.fi/Myötätuulta-Merimaskussa/>

Merimasku-Seuran hallitus

Hallituksen jäsenet vastasivat kolmeen toimituksen esittämään kysymykseen:

1. Mikä on parasta Merimaskussa?
2. Miksi touhuat Merimasku-Seurassa?
3. Mitä muuta harrastat?

Vastaukset ovat viereisen kuvan mukaisessa järjestyksessä.

Sari de Nier
rahastonhoitaja

1. Parasta on siltojen ylitys ja fiilis, että on löytänyt oman kotipesän.
2. Touhuan mielelläni yhteisen hyvän vuoksi – olisipa siihen vielä pikkuisen enemmän aikaa.

 3. Harrastan Euroviisuja, savitöitä, askartelua, golfia ja olen myös aktiivinen valtakunnallisessa Turner-yhdistyksessä.

Erkki Rantala

hallituksen jäsen jo 20 vuotta, josta sihteerinä 15

1. Särkäsalmen silta, jonka kaupungin puolelle jäävät aina kaikki kiireet ja ennen eläkepäiviä myös työasiat.
2. Haluan kaivella vanhoja asioita 😊 ja toimia kotiseudun ja sen asukkaiden viihtyvyyden parantamiseksi. Talkoissa yleensä rakentelen kaikenlaista ja olen myös rakennellut ja ylläpitänyt Seuran kotisivut.
3. Harrastan seurakunnallisia luottamus-tehtäviä ja tutustumista muihinkin paikkoihin ja kulttuuriin kuin Naantaliin ja myös luontoilua ja valokuvausta.

Anne-Maj Palmgren
hallituksen jäsen

1. Parasta Merimaskussa on puhdas luonto ja kauniit maisemat, lapsiperheille loistavat olosuhteet varhaiskasvatuksen ja liikunnan osalta. Terveyspalvelut ovat lähellä.
2. Iloisessa, osaavassa seurassa on hyvä toimia. Ilon kautta tehdään töitä kyläläisten hyväksi. Ihmiset, retket ja positiivisuus löytäminen ovat minulle tärkeitä.
3. Harrastan kotisetutoiminnan lisäksi paljon muuta. Tyttären lasten kanssa tykkään touhuta kaikenmoista.

Pääasia että saan toimia ihmisten parissa reissullani. Niin monta kuin on ihmistä, niin monta on myös luonnetta. Elämä on lahja!

Kaija Roiha

varapuheenjohtaja

1. Meri ja luonnonläheisyys, hyvä fiilis. Mukava liikkua ja kuljeskella kylillä, kun ihmiset ovat ystävällisiä ja iloisia.
2. On kiva olla mukana edistämässä oman asuinympäristön viihtyisyyttä ja kotiseututyötä.

Kollola pihapiireineen on helmi, jonka kunnossapito on Merimasku-Seuran tärkeä tehtävä. Seurassa on iloista porukkaa, jonka kanssa on hauska touhuta yhdessä.

3. Harrastan monenlaista ulkoliikuntaa, puutarhan hoitoa ja käyn mielelläni teatterissa, konserteissa ja taidenäyttelyissä.

Vesa Ranki

hallituksen jäsen

1. Parasta on Merry Mascu ja maisemat. Parasta oli 😊 Ruusumon kaupassa asiointi.
2. Missä olenkin asunut, olen halunnut olla mukana asuinpaikkani tapahtumissa ja tutustua kotikyläni ihmisiin.
3. Olen aktiivinen musiikin harrastaja. Seuraan myös kaikkea uskontoihin liittyvää ja tuuraan joskus kirkossamme kanttoria.

Risto Suuronen

hallituksen jäsen

1. Meri, luonto ja hyvät liikuntamahdollisuudet
2. Parasta on yhteisöllisyys, yhdessä tekeminen ja me-henki.
3. Matkailu niin koti- kuin ulkomailla on yksi mieluisimmista harrastuksista. Toivottavasti maailma pian avautuu! Myös pyöräily, nykyään sähköavusteisella pyörällä, on mukavaa.

Maija-Leena "Maikku" Tuomi

puheenjohtaja

1. Parasta on luonto, meri ja rauha sekä kylän koko.
2. Toiminta seurassa on kasvattanut juuret paikkakunnalle ja tutustuttanut suureen määrään kyläläisiä ja naantalilaisia ylipäättäen. Toiminta on monipuolista ja yhdessä tekeminen on hauskaa. Tässä oppii ja voi jopa vaikuttaakin asioihin, ainakin kylän viihtyisyyteen.
3. Meillä on kaksi portugalinvieskoiraa, teen käsitöitä ja tykkään mökkeillä, liikkua luonnossa ja tonkia puutarhassa.

Hilkka Heikkilä

hallituksen jäsen

1. Meri, luonto ja ihmiset.
2. Mukavaa tekemistä iloisten ihmisten kanssa.
3. Puutarhanhoitoa, käsitöitä, lukemista ja koiran kanssa luonnossa liikkumista.

Juha Lankinen

hallituksen jäsen

1. Olen syntynyt Merimaskussa. Täällä on maaseutua ja meren läheisyyttä. Pidän Merimaskun luonnosta ja ihmisistä. Jaan Myötätuulta-lehdet merimaskulaisille. Seuran kesänäyttelyissä on ollut monia minulta löytyneitä esineitä.
2. Olen kiinnostunut vanhoista tavaroista ja elämästä ennen vanhaan. Tykkään touhuta Kollolan pihapiirissä ja hoitaa sitä.
3. Harrastan luonnossa liikkumista ja kasvienkasvatusta.

Villivuoren huipulle

Jos haluat kavuta Merimaskun korkeimmalle kohdalle, ota retki-kohteeksi Villivuoren 60 metrin korkeudessa lepävä kallion laki.

Kaija Roiha

Kuvat **Vesa Ranki**

Merimasku-Seura on kunnostanut ja merkinnyt Villivuorelle johtavan luontopolun yhteistyössä Naantalien kaupungin kanssa. Parkkipaikka ja infotaulu löytyvät Koverintie 330 kohdalta. Opastauluun on merkitty reitti ja kirjoitettu ohjeet kulkijalle. Reitin edestakainen pituus on kaksi ja puoli kilometriä. Polulta ei voi eksyä, kunhan seuraa kelteisiä merkkejä.

Alkumatka on helppokulkuista pellonreunaa, josta poiketaan viitan osoittamalle metsäpolulle. Lyhyen matkan päässä aukeaa kaunis mäntymetsä, jossa sitten riittääkin ihailtavaa ja ihmeteltävää. Silmiin osuu heti mahtavan upeita kalliojyrkänteitä. Aivan polun reunassa on valtavia kallionlohkareita, joiden väliin jää kapea rotko ja kaikenlaisia koloja ja onkaloita, joissa saattaa asustella peikkoja ja haltijoita.

Isot sammaleiset kivet ovat kuin suoraan satukirjasta. Metsä on vehreää ja rehevää korkeine mustikanvarpuineen ja syksyn tullen sienineen.

Pitkin matkaa saat ihastella monenlaisia sammaleita ja jäkäliä. Käkkärämännyt antavat oman ilmeensä alueelle. Niitä löytyy jos jonkin mallisia ja kokoisia, harmaaksi kelottuneita taideteoksia. Vain mielikuvitus on rajana, jos lähtee kuvittelemaan, mitä ne kaikki kertovat meille entisaikojen elämästä tai mitä ne voisivat esittää.

Valtaviin siirtolohkareiden vastapainoksi nousevat laajalle avokallioalueelle. Siinä onkin ainoa kohta, joka vaatii vähän fyysistä ponnistelua. Tarkkaavainen kulkija voi löytää vaikkapa teeren papanakasan tai kuulla kehrääjän äännelevän.

Luonto on läsnä kaikkialla

Kuivilla kallioilla ja kosteikkonotkelmissa viihtyvät parhaiten varvut kuten suopursu, variksenmarja tai juolukka.

Tässä kohtaa polkua näköalat laajalle ympäristöön ovatkin jo todella komeat. Metsää loputtomiin joka puolella, mutta myös meri pilkottaa lännen suunnalla.

Joitakin nykypäivän maamerkkejä kuten linkkimastoja ja ainakin yksi vesitorni erottuu maisemasta. Vuoren laelta voit tunnistaa myös Taattistenjärven ja Merimaskuntien.

Saavut kymmenen hehtaarin suuruiselle luonnonsuojelualueelle

Luontoasiantuntija, Turun yliopiston eläinmuseon konservaattori Ari Karhilahti vaikutti myös polun varren suuresta hohkasammal-alueesta. Kuvakaappaus TS Luonto Plus -videosta 11.9.2021

Reitin päätepisteessä on kaksi pronssikautista hautaröykkiötä. Ne ovat vaikuttavia entisaikojen muistomerkkejä eletystä elämästä. Tosin kiviä on aikojen kuluessa levitelty, eivätkä haudat siten ole alkuperäisessä asussaan. Lakialueelta löydät myös pienen suon ja pyöreiden kivien muodostaman muinaisen rantakivikon.

Tähän on hyvä pysähtyä kuvittelemaan, millaista elämä on voinut olla tuhansia vuosia sitten, kun Villivuori oli pelkkä meren ympäröimä kallioluoto, ehkä hyljekari. Useimmiten hautaröykkiöt ladottiin lähelle rantaa, mutta nämä

haudat ovat kallion laella. Tarkoittaisiko se sitä, että tänne on haudattu merkkihenkilöitä – yksi tai useampia? Onkohan hautoja kaivettu siinä toivossa, että sieltä löytyisi vainajan mukana haudattuja arvoesineitä? Anna mielikuvituksesi laukata...

Ja nyt jäljellä on enää vain sopivan evästelypaikan etsiminen.

Kartta luontopolusta on lehden takasivulla.

Anagrammipähkinä?

Anagrammi on sana, jonka kirjaimet eri järjestykseen laittamalla muodostuu uusi sana. Seuraavaan tarinaan on kätkeyty 12 Merimaskuun liittyvää tuttua paikan, talon, tilan, sillan tai rakennuksen nimeä, joista muodostetut **anagrammit on lihavoitu**.

Kallen patikkaretki

Eräänä päivänä **Kalle niin** tunsi, että hänet valtasi voimakas **marssinälkä**. Hän päätti lähteä patikkaretkelle. Ennen lähtöä hän mietti valmistelutoimia: **solmi rinkka**, kaikki **elukkani on** ruokittu.

Hän lähti matkaan ja käveltyään **nilkat liossa** hän päätti yöpyä mukaansa ottamassaan suojassa, joka oli **telttä Intiasta**.

Seuraavana kohteena Kallella olisi **O.L. Lantakollo**, ellei väsymys, toiselta nimeltään **Parkanouupumus** hidastaisi menoa. Nälkäkin alkoi vaivata. Onneksi hän sai hankittua lisää evästä paikasta nimeltä **Altтарin asema**.

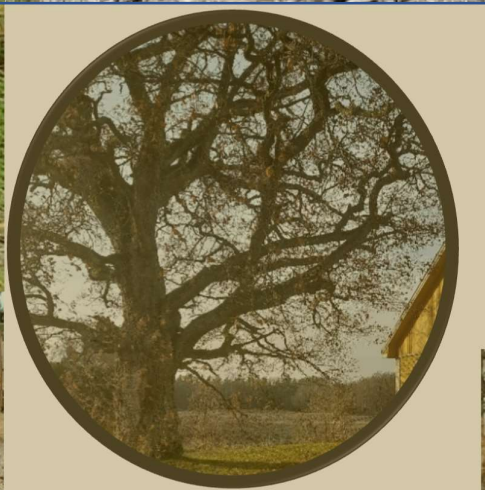
Todettuaan, että oli jättänyt ostoksensa maksamatta, **rikkomuksen karmi** alkoi kiristää hänen hartioitaan. Poikettuaan vielä paikassa nimeltä **Kristianian maa**, hän tunsi suurta tarvetta ruveta heti **selostamaan riemua** onnistuneesta matkastaan Myötätuuli lehdessä.

Pähkinän laati **J. Teholiero**

Sivujen 14 ja 15 kuvat

J. A. Aarohiki, Ikina Hajunen ja Nara Kives

Pähkinän ratkaisu on lehden sivulla 51.

Nahkuri Henrik Jåkinen, monitoimimies & kuvankaunis Engla

Merimaskun hautausmailla oli, kuten kaikkialla Suomen vanhoilla hautausmailla, aikojen saatossa varattu arvostetuimmat hautapaikat vähän paremmille ihmisille, mahdollisimman lähellä kirkkoa.

Maarit Lineri

Siinä valossa hämmästyttää huomata vanhojen hautakivien joukossa melko uuden näköinen hautapaasi. Se on **Henrik Oskar Jokisen** ja tämän perheen komea hautakivi liki kirkon seinää pääkäytävän vieressä. Vaikka nahkurin ammatti olikin yksi arvostetuimmista käsityöammateista pitäjissä, tuskin se on ollut syynä näin arvostettuun sijaintiin ja ansainnut yhden hautausmaan komeimmista paasista. Asiaa on tutkittava, ehkä Jokisen tausta ja historia antavat vastauksia.

Loimaalta Turkuun

Henrik Oskar Henriksson syntyi Loimaalla 9.6.1868 Marttilan Moision torppari **Henrik Wilhelm Tobiassonin** ja äiti **Justina Johansdotterin** toiseksi vanhimpana lapsena. Vuonna 1884 hän on 16-vuotiaana renkinä Loimaalla Wesikosken Marttilan talossa, josta hän muuttaa seuraavana vuonna rengiksi **Wesikosken Hannun** taloon nahkuri **Matti Heikinpoika Lindströmin** rengiksi. Täältä todennäköisesti hänen uransa nahkurina alkaa. Hän esiintyy ensimmäisen kerran sukunimellä Jokinen. Henrikin Lähtösarakkeessa on merkintä 1888 Turku. Hän on ehtoollisella käynyt viimeksi marraskuussa

1887, mikä hyvinkin sopisi Turkuun muuton ajankohtaan. Henrik on ollut nyt 3 vuotta nahkuri Lindströmin opissa, mutta täyttää seuraavana vuonna 21 vuotta ja on palvelukseenastumisiässä.

Kutsunnan perusteella hän astuu palvelukseen vuonna 1890, mikä virallisissa asiakirjoissa vahvistetaan. Kirjeiden joukossa on Tarkk'ampujapataljoonan päällikön nimityskirja, jossa Henrik Oskar on 31.10.1892 nimitetty ja määrätty nuoremmaksi aliupseeriksi pataljoonassa. Vuotta myöhemmin Päästötodistuksessa kerrotaan, että Henrik on otettu palvelukseen kutsunnan perusteella 2.Turun Suomen Tarkk'ampujapataljoonaan 1.11.1890, sekä ylennetty nuoremmaksi aliupseeriksi 31.10.1892.

"Henrik on osoittanut oivallista käytöstä ja saanut merkin oivallisesta maaliinampumistaidosta v. 1893.

Vuotta myöhemmin päästötodistuksessa todetaan, että hän on velvollinen uudestaan saapumaan vakinaiseen palvelukseen. Sen se alhainen arpanumero teetti.

Henrik palveli kaksi vuotta 2:sen Turun suomalaisen tarkk'ampujapataljoonan joukoissa. Kuva Turun kasarmien harjoituskentältä 1901-1902. Atelier Imatra, Museovirasto, historian kuvakokoelmat.

Henrikin Kisällikirja, Nahkurisälliyhdistyksen, Ylennystodistus Tarkk'ampujapataljoonasta ja muita asiakirjoja. Jokisen sukualbumi

Oppijasta kisälliksi

Todennäköisesti hän nyt alkaa valmistautua vakavasti tulevaan ammattiinsa ja hakeutuu nahkurin oppiin. Nahkurin oppijasta kisälliksi on vielä matkaa. Käsityöammattien laatua valvoivat paitsi vanhemmat mestarit, aiemmin myös maistraatti. Ammattiylpeys oli kunniaa. Myöhemmin kisällikirjat myönsi käsityöläisyhdistykset, kuten Henrik Oskarin tapauksessa Turun Käsityöläisyhdistyksen Valtuusmiehet. Sitä ennen oli nahkurinoppilaan työskenneltävä määrätty aika mestarin opissa ja ehkä jopa useamassa verstaassa.

17.4.1895 päivätty Todistuskirja kertoo Henrikin ammattiin valmistautumisesta. Tämän todistuskirjan ansiosta hän on pyytänyt saada kisällikirjan vakuudeksi ammattitaidostaan. Hänelle se myönnettiin 17.5.1895 arvosanalla tyydyttävä. Samana päivänä hän on pyytänyt saada liittyä Nahkurisälliyhdistykseen. Kirjeestä käy ilmi, että hän on ollut opissa ainakin nahkuri **Gustaf Lehtisen** verstaalla. Jäsenyys on myönnetty

4.11.1895. Kun tästä päivämäärästä kuluu kolmisen vuotta, hän muuttaa marraskuussa 1898 Naantaliin rippikirjan sivulle taloon numero 147-149, Isorantala, Niemi, Filius. Kartassa vuodelta 1866 tätä nimitetään Nahkurintaloksi. Vaikka Naantalin historia III kertoo, että 1890-luvulla Naantalissa toimisi enää yksi nahkuri, niin kuitenkin Jokisen muuttaessa talon kirjoissa on 8 nahkuria ja muutama oppilas. Jokisellaikin näyttää olevan 2 oppilasta. Henrik on tässä vaiheessa 30-vuotias

Ompelija Engla Maria Palmberg

Engla Maria Aleksandersdotter Palmberg syntyi 16.2.1877 Velkuan, Tiurlan kylän Heikintalon torpparin **Aleksander Larsson Palmbergin** ja vaimonsa, **Johanna Matilda Adamintyttären** neljäntenä lapsena. Isä on kotoisin Iniöstä ja äiti Velkualta.

Samaan aikaan kun Henrik on jo muualla valmistautunut ammattiinsa, Engla Maria on asunut vanhempiensa hoivissa ja vasta suunnittelee muuttoa maailmalle. Hän on 18-vuotias, eikä ole vielä käynyt taloissa piikomassa.

Hän muuttaa Velkualta 23.12.1895 Naantaliin ja kirjataan Sandvak-nimiseen taloon numero 126. Ilmeisesti Engla ei viihdy Naantalissa, sillä hänet on kirjattu "ulosmuuttaneeksi" jo 23.10.1896. Hän muuttaa kuitenkin mieltään ja palaa Naantalin maaseurakuntaan takaisin 12.12.1898. Tälläkin kertaa hänet kirjataan taloon numero 126, Sandvak. (Vuoden 1825 kartassa tontti on merkitty autioksi, mutta oletettavasti se on kahden tuulimyllyn välissä oleva p-merkinnällä oleva tontti.) Engla ei kuitenkaan muuta kyseiseen taloon, vaan rippikirjasta hänet löytää Spektor-nimisestä talosta numero 142. Voi vain miettiä, mikä hänet ajoi niin kiireesti takaisin kotiinsa edellisestä talosta. Nyt hän käyttää sukunimeä Nurmi.

Merimaskuun muuton kunniaksi Jokiset kävivät valokuvassa Turussa. Kuvassa Engla ja Oskar.

Jokisen sukualbumi

He asuvat vain kahden tontin päässä toisistaan. Pakostakin he ovat kohdanneet toisensa. Engla on torimatallaan saattanut kiertää rantaa pitkän ohi nahkuriantalon, eikä Henrik ole voinut olla huomaamatta kuvankaunista ja siroa Englaa.

Eikä Englan silmäkään ole välttynyt komean Henrikin ulkomuodolta. Torimatkaakin on saatettu tehdä yhtä matkaa. Tuntematta Naantalin silloisia nuoremman polven rientoja, ei voi kuin antaa mielikuvituksen lentää ja rakkauden syttyä. Mitä todennäköisimmin Henrik, joka on jo täyttänyt 31 vuotta, kosii Englaa, joka muutama kuukauden päästä täyttää 23 vuotta.

Myötätuulta Merimaskussa 33/2022

Henrik ja Engla kuulutetaan 30.9.1899 ja he avioituvat 29.10.1899. Henrik muuttaa samaan taloon Englan kanssa. Liekö järjestely tarkoituksella, onhan Henrikin asuintalossa melkoinen joukko nahkureita, eikä nahkurinverstaan haju ainakaan tottumattomalle ole kovin ruusuista. Lukeehan vanhassa roomalaisessa laissakin, että ellei vaimo kestä nahkurinverstaan hajua, se on pätevä syy avioeroon.

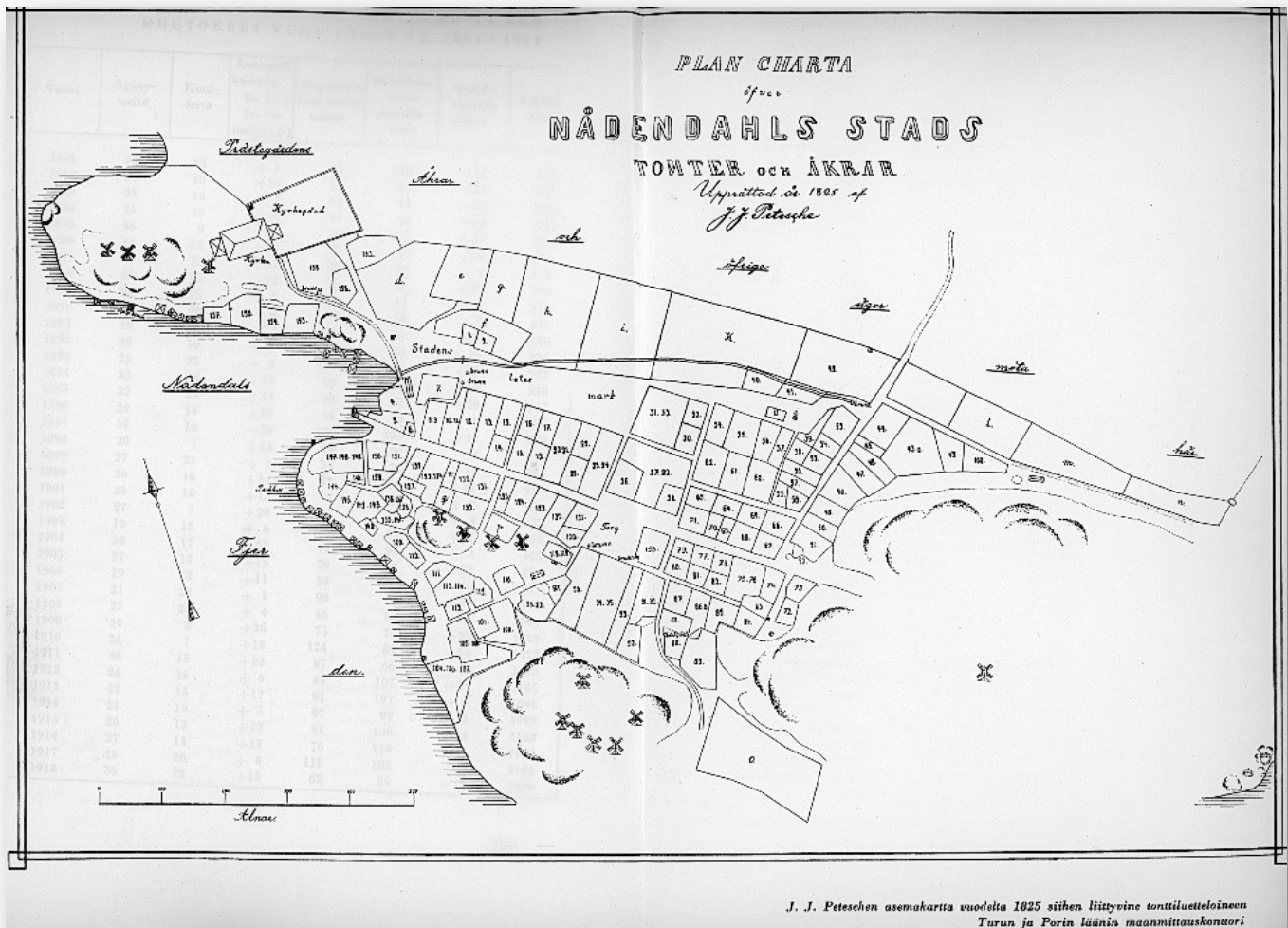
Täältä he muuttavat 17.12.1900 Englan synnyinseudulle Velkuaan. Sen tiedon mukaan **Oskar Arttu** syntyisikin Naantalissa 24.11.1900, vaikka kirkonkirjoihin myöhemmin hänen syntymäpaikakseen on merkitty Velkua.

Kuvasaika tai -paikka ei tiedossa. Kuvan takana lukee 29.5.30. Varmaa tietoa ei siis ole, että olisi Henrik. Ollut toisen, varmuudella Henrikin kuvan yhteydessä. Jokisen sukualbumi

Naantalin historia III, kirjan kuvatekstissä mainitaan nahkurien talona 1866. Museovirasto, historian kuvakokoelmat

J. J. Peteschen asemakartta vuodelta 1825 siihen liittyvine tonttiasteiloinen Turun ja Porin läänin maanmittauskonttori

Naantalin vanhankaupungin tonttijaot ovat tuskin kovasti muuttuneet tämän jälkeen.

Lisää valintoja, muutto edessä

Vuoden 1902 Velkuan Rippikirjassa Tiurlan kylän Heikintalon sivulle on merkitty pariskunta nahkurinsäili Henrikin Oskar Jokinen ja vaimonsa Engla Maria Nurmi sekä poikansa Oskar Arttu. Kirjassa huomautuksena heidän mainitaan muuttaneen Merimaskuun.

Ennen muuttoa on käyty Turussa Ida Vinbladin valokuva-atelierissa Kristiinankadulla. Oman elämän alkua juhlistetaan ottamalla kuvat Englasta ja Oskarista.

Velkuan rippikirjoja sekä henkikirjoja selatessa tulee vastaan tusinan verran nahkureita ja heillä useita oppipoikia. Liekö se ollut syynä Henrik Oskarin päätökseen muuttaa Merimaskuun, Velkualla oli jo liikaa kilpailua. Asia vahvistuikin Merimaskun muuttaneiden luettelosta: marraskuun 8. päivä 1902 mainitaan nahkurinsäili Henrik Oskar Jokisen muuttaneen Merimaskuun. Naisia ja lapsia ei sen kummempin kirjata, riittää kun miehen nimen perään kirjataan muuttaneeksi 2 miehenpuolta ja yksi naisenpuoli. Engla on muuttoaikaan viimeisillään raskaana, sillä **Uno Henrik** syntyy Merimaskussa 22.1.1903. Oskar on melkein 2-vuotias.

Elämää rakennetaan Merimaskussa

Henrik ja Engla merkitään Tamsaaren yksinäistalon kirjoihin. Mihin he oikeastaan asettuivat asumaan, se ei arkistoista selviä, sillä tuohon aikaan kaikkien tuli olla henkikirjoitettuna josakin talossa huolimatta siitä, olivatko siinä talossa töissä.

Asetuttuaan Merimaskuun alkaa Henrik melko pian suunnitella oman verstaan perustamista. Kirkonkylässä on nahkurin toiminnalle sopiva tontti lähellä merta pitäjässä, jossa ei näytä kilpailua olevan. Hän on ahkera ja työteliäs mies ja on päättänyt menestyä elämässään. Tähän kiihkeeseen aikaan syntyy vielä kolmas lapsi **Tauno Johannes** 25.3.1905 ja Englalla on kädet täynnä työtä kolmen pienokaisen kanssa.

Tässä vaiheessa, kun tiedämme Henrikin tulevat toiminnat voimme arvata hänen olleen yhtenä tiedon jakajana seuraavassa uutisessa. Eduskuntavaalit oli toimitettu maaliskuussa 1907. Toukokuussa Sosialisti-lehden otsikko alkaa *"Vaalilautakuntaa epäillään"*. Nimittäin Merimaskun vaalilautakuntaa epäillään vaalivilpistä, sillä lehdissä on uutisia, missä kerrotaan, että Merimaskussa eivät sosialistit ole saaneet yhtään ääntä. *"Siellä ihmetellään, että mi-*

Keskellä isot rakennukset ovat nahkurin verstaan rakennuksia, vasemmalla "iloisen rouvan" talo. Niiden takana keskellä silloinen rukoushuone, sen vasemmalla puolen nahkurin torppa, Sannin torppa jää Osuuskaupan taakse. Merimasku-Seuran arkisto

Oikealla, risteyksen jälkeen on entinen kunnantalo, siitä viistosti alas vasemmalle villiintynyt tontti. Siinä olivat nahkurin rakennukset. Pellon laidassa näkyy "iloisen rouvan" talo. Kuva v:lta 1956.

hinkä heidän äänestyslippunsa ovat joutuneet, kun eivät keskuslautakunnalle saapuneet, kirjoittaa lehti. Liekö Henrik ollut oikeamielisenä asialla ihmettelemässä? Jos näin oli, se on saattanut pohjustaa tulevaa kohtelua.

Onnistumisia ja epäonnistumisia

Nahkurin työt lähtevät hyvin käyntiin. Tilaustöiden lisäksi hän valmistaa nahkoja myyntiin. Säjän emäntä naapurista soutaa kaksi kertaa viikossa nahkoja Naantalintorille myytäväksi. Nahkurin työ on vaativaa, aikaa vievää ja raskasta.

Kun Henrik kohtasi ikävän takaiskun, se ei kohdistunut vain menetettyihin vuotiin, vaan siinä hävisi valtava työmäärä varkaiden mukana. Uusi Aura kirjoittaa varkaudesta 2.11.1907. *"Varkaat kävivät yöllä vieden nahkurin vintiltä*

25 mk. palkinto luvataan sille, jolta k. 30 p. vasten yöllä Merimaskussa erään nahkurin työhuoneen vinniltä varastetut suunnoilleen noin 120 kpl. valmiiksi parkittua nahkaa joissa numeroluku vaihtelee 830 ja 1000 välillä. Pyydetään ilmoittamaan nahkuri **Jokiselle** Merimaskuun.
(TS.r.10)

valmiita ja puolivalmiita vuotia. Henrik laittaa 2.11.1907 oman ilmoituksensa Sosialistilehteen, Uuteen Auraan ja Turun Sanomiin. ja lupaa palkkion. Mistään ei selviä, saatiinko varkaat kiinni tai vuodat takaisin, vaikka paikallinen poliisi **Emmanuel Wideroos** on yrittänyt saada varkaista selkoa, siinä onnistumatta. Takaiskusta huolimatta Henrik jatkaa ahkerointia. Oman yrityksen lisäksi hän toimii kellojensoittajana, haudankaivajana, suntion apulaisena, nuohoojana ja kertoopa yksi tietolähde, että hän valmisti myös ruumisarkkuja. Näiden lisäksi hän vielä avustaa lossinkuljettajaa tarvittaessa.

21.6.1908 syntyy **Kauno Aleksander** ja 6.8.1910 syntyy **Karin Kyllikki**. Karinin elämä on kovin lyhyt, sillä hän kuolee jo saman vuoden lopulla, 3.11.1910 vain 3 kuukauden iässä.

Henrik on kiinnostunut myös kunnalliselämästä. Kunnanhuoneella pidetyssä kokouksessa 1.2.1911 Henrik on saanut valtakirjan tilallinen **Anders Henrikssonilta**. Tässä kokouksessa hän ei vielä saanut mitään luottamustehtävää. 1.2.1911 Henrik Oskar anoo kuntakokoukselta Taksoituslautakunnan laatimaan taksoitus- ja ääntölistaan alennusta ja se hänelle myönnetään. Tämä onkin ainoa myönnytys tai palvelu, mitä Jokinen anoo Merimaskun kunnalta.

Pöytäkirjoja selatessa huomaa, että monet vauraammatkin henkilöt haluavat alennusta veroihin tai pyytävät avustusta sairaan perheenjäsenen toimittamiseksi lääkärille, sairaalaan tai vaivaistaloon. Eräällekin isännälle, tämän saadessa jälleen kerran hylkäyksen anomukseensa kiusallisena vastataan, että ei voida myöntyä, kun asianomaisella on varallisuutta omasta takaa.

3.2.1912 syntyy **Kunni Fredrik**. Henrik osallistuu yhä enemmän kunnan päätöksentekoon. 27.9.1915 hänet on valittu Taksoituslautakuntaan kunnallislautakunnan jäsenten lisäksi. Turkulainen kirjoittaa uutisessaan 20.10. samaa vuonna Merimasku-Rymättylän Maamiesseuran kokouksessa jaetuista kesän kilpailuiden palkintosijoista. Kesannonhoidosta palkittiin nahkuri Jokinen kolmannella palkinnolla,

taakse jäivät lukuisat tunnetut talolliset. Juurikasviljelyskilpailussa pärjäsi Jokinen myös.

Jokisen perheeseen syntyvät kaksoset **Kaino Mikael** ja **Lenni Tuulikki** 13.12.1916. Perimätiedon mukaan Engla sairastaa keuhkotautia ja tartuttaa helposti sairauden lapsiinsa. Yleinen syy tartuntoihin ovat ahtaat asuinolot. Vuoden 1917 henkikirjaan on merkitty Henrik Oskar mäkitupalainen, nahkuri, lapsia 5 poikaa, ei tyttöjä, suluissa maininta oma asunto.

Miksi henkikirjoittajalta on jäänyt Lenni laskematta? Onko perhe tässä vaiheessa muuttanut Kesämäki-nimiseen torppaan kirkonkylään silloisen kunnanhuoneen naapuriksi. Aina-kin Henrik valmistautuu parantamaan Tammsaaren talosta vuokraamansa alueen maan laatua. Hän anoo kuntakokoukselta 25.9.1915 ja saa luvan korjata ja pois kuljettaa 20 kuormaa edellisesänä kaivettua ojamultaa pellolle. Samassa kokouksessa päätettiin korjauttaa kunnan kättilön asuinhuone niin, että se varmaan pitää lämpimänsä. Työtä hoitamaan valittiin ent. tilall. **J. Tammelin** ja nahkuri Jokinen.

Kuohuntaa valtakunnassa ja Merimaskussa

Helmikuun vallankumous 1917 Venäjällä aiheutti liikehdintää myös Suomessa. Saman vuoden syksyllä poliisi oli valtakunnassa syrjäytetty ja tilalle astuivat punaiset miliisit, jotka alkoivat pitää punakaartin tuella järjestystä yllä. Lähes yhdessä yössä siirryttiin tilanteeseen, jossa havahduttiin mahdollisuuden osoittaa mieltä, liittyä työväenyhdistyksiin ja lakkoilla. Moinen vapaus aiheutti ylilyöntejä. Erilaisia punaisia agitatoreita alkoi liikkua Merimaskunkin alueella. Varsinkin nuorisoinnostui uusista vapauden aatteista, aivan kuin tänäkin päivänä nuorisoinnostuva kaiken uuden edessä.

Kesken nousevan kuohunnan kuolee Kauno Aleksander 29.8.1917 keuhkotautiin vain yhdeksän vuoden vanhana. Syksy on Jokisen perheessä murheellista aikaa.

Asiat etenevät vauhdilla ja Merimaskussa-kin tunnetaan tarvetta työväenyhdistyksen perustamiseen. Ensimmäisen kokouksen kutsuu nahkuri Jokinen kotiinsa 28. 2.1918 tarkoituksena perustaa komitea valmistelemaan Merimaskun työläisten ja pienviljelijäin työväenyhdistystä. Kokous kuitenkin epäonnistuu, sillä paikalle saapuu kutsumatta Naantalista ja muualta vieraita punakaartilaisia värväämään miehiä joukkoonsa. Tilaisuus muodostuu niin sekavaksi, että osa paikallaolijoista ei enää ole varmoja, mitä kokouksessa oli tarkoitus perustaa. Kokous keskeytetään sen kestänyt vain kymmenisen minuuttia. Mitään päätöksiä ei voitu tehdä.

Yhdistys "Weljeys" perustettiin virallisesti 3.3.1918, Henrik Oskar oli yksi sen perustajajäsenistä. Kokous totesi, että silloinen poliisi Wi-

deroos, 70-vuotias, oli yli-ikäinen tehtävänsä, eikä nauttinut työväen luottamusta. Liekö Henrikillä ollut mielessä huonosti sujunut varkauksen selvittely kymmenisen vuotta aiemmin. Kokous päätti valita järjestyspäälliköksi **Suomi Järvisen** ja hänelle joka kylään apumiehen, yksi näistä on Henrik Jokinen.

Jokisen vanhin poika, Oskar Arttu, on ollut ikänsä isän nahkuriverstaan synkässä ja haisevassa verstaassa töissä. Se ei välttämättä ole hänen unelmansa. Hän seuraa maailman menoa uteliaana ja tuntee paloa muuttaa maailmaa ja liittyä niiden joukkoon, jotka tarjoavat muutosta parempaan. Oskar Arttu liittyy punakaartin Kuusiston komppanian jäseneksi Turussa 13.3.1918.

Merimaskun valtuustosta, kunnallislautakunnasta ja erinäisistä muistakin lautakunnista on yllättäen poistunut paikkakunnalta jäseniä. Asiat uhkaavat jäädä päättämättä. 3.4.1918 kokoon kutsuttiin valtuusto kiireellisten asioiden tähden kunnanhuoneelle. Kokous järjestäytyi laillisesti ja valitsi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Ensimmäinen tehtävä oli valita uudelleen kunnallislautakunta. Henrik Oskar Jokinen valitaan varajäseneksi, sekä pöytäkirjan tarkastajaksi yhdessä juuri valitun järjestyspäällikön Suomi Järvisen kanssa. Pöytäkirja päätettiin tarkastaa Henrik Jokisen luona saman päivän illalla. Henrik allekirjoittaa pöytäkirjan komeasti ruotsalaisella ä:lla.

Vuoden 1918 Kunnallislautakunnan tai Kunnanhallituksen pöytäkirjoja lukiessa ei tunnu siltä, että maassa olisi menossa historiallinen yhteiskunnan muutos. Pöytäkirjojen pykälissä eivät valtakunnan suuret muutokset näy kuin siinä, että nyt ei enää tule ohjeita ja määräyksiä kuvernööriltä, vaan maaherralta. Merimaskulaisille tärkeintä oli säilyttää järjestys pitäjässä, ei ajaa vallankumousta.

Kokouksesta toiseen esiintyvät samat asiat kuten ennenkin: Taksoituslautakunnan esitykset ja niiden huojennukset, viinavoittoverojen vastaanotto ja käyttö sekä nyt jo monta kokousta puhetta herättänyt kättilön huone ja sen tiivistäminen lämpimäksi. Sitä on käsitelty jo syyskuussa 1917. Huone jaetaan nyt kahtia, toisen puolen asukiksi asettuu kanttori. Muutamassa tulevasakin kokouksessa keskitytään kättilön asunnon kohentamiseen. Nyt herrat pohtivat jopa seinien väriä.

Kunnan asioista poikkeava, "Sahajupakka" tulee lopulta saamaan ansaittua suuremman huomion. Ensimmäisen kerran sitä on käsitelty Turun Poliisilaitoksen Etsivällä osastolla huhtikuussa 1918. Molempia, miliisi Suomi Järvisä ja nahkuri Henrik Jokista on kuulusteltu asian tiimoilta. Henrik on päästetty vapaaksi 18.4.1918. Asia oletetaan loppuun käsitellyksi. Toukokuun aikana vallankumous kuivuu kasaan ja alkaa tapahtumien selvittely.

Oskar Artturin vallankumousretki

Henrikin poika Oskar Arttu on liittyttyään Turussa 13.3. punakaartiin lähetetty komppaniansa mukana Juupajoelle, missä hän on 19.3. osallistunut Korkeakosken taisteluun. Siellä hän on pari laukausta ammuttuaan paennut metsään ja heittänyt Tampereella saamansa kiväärin maastoon. Hänet vangitaan 21.3. Korkeakoskentiellä, mistä hänet lähetetään Vilppulaan kuulusteltavaksi. Siellä 28.3. hän kertoo maaliskuusta asti kuuluneensa punakaartiin, johon oli värvätty 15:n markan päiväpalkalla, josta kuitenkin kertoo saaneensa vain 45 mk. 29.3. hänet lähetetään Kuopion sota-oikeuteen.

3.6. Merimaskun Suojeluskunnalta pyydetään lausunto Oskarista. Siinä mainitaan, että *"Oskar on naimaton, toimeentulo hyvä, luonteeltaan rauhallinen ja työteliäs ja elämäntavat säännölliset. Hän on tehnyt työtään kotonaan. Kuulunut työväenyhdistykseen ja sen johtokuntaan sekä punakaartiin, mutta asemaa siinä ei tunneta. Suojeluskunnan lausujat mainitsevat, että isä on kertonut antaneensa pojalleen revolverin tämän lähtiessä punakaartiin.* Itse ei Oskari missään kuulustelussa mainitse revolveria. Esikunnan tiedossa ei ole rikoksia tai varastetun tavaran kätkemisiä. Vanki ei myöskään ole toiminut kiihottajana punaiseen kaartiin, vallankumoukseen, laillista hallitusta vastaan jne. Loppulausunnossa mainitaan tunnetun hiljaiseksi ja rauhalliseksi nuorukaiseksi. Esikunnan saamiin tietojen mukaan liittynyt isän pakotuksesta punaiseen kaartiin. Oskar lähetetään vankipassilla Merimaskuun 12.heinäkuuta.

6.6.1918. Kuopiossa kuulustelupöytäkirjassa hän kertoo olevansa kansakoulun ja rippikoulun käynyt, osaavansa lukea ja kirjoittaa ja työskennelleensä kotona nahkurin ja torpan töissä. Hän myöntää liittyneensä punakaartiin erään värvääjän kehotuksesta. Oskar kieltää osallistuneensa ryöstöihin tai muihin rikoksiin. Lausunnossa ehdotetaan pidettäväksi edelleen vangittuna.

"Valtiorikoksesta pidätetty, Kuopion vankileiriin passitettu Oskar on Suomen Senaatin 28.6. antaman määräyksen nojalla vankipassilla no: 150 laskettu ehdolliseen vapauteen 12.7. ja käsketty lähtemään Merimaskuun ja siellä ilmoittautumaan Rymättylän nimismiehelle. Sinne hän ilmoittautuu 15.7.1918. Tämän jälkeen Oskari jää odottelemaan Valtiorikos-oikeuden lopullista päätöstä. Oskarin palaaminen kotiin on varmaan perheelle sekä raskasta odotuksen aikaa, mutta myös helpottaa Englan työtaakkaa, sillä kotona on 2vuotiaat Lenni ja Kaino sekä Kunni 12 v, Tauno 13 v. ja Uno 15 v 11.10. Oskar kutsutaan kuulemaan Turkuun tuomionlukua. Vasta 17.10. julistaa Valtiorikos-oikeus päätöksensä. Siinä todetaan *"Oskarin edistä-*

neen kapinaa ja tuomitaan pidettäväksi 3 vuotta kuritushuoneessa ja olemaan todistajaksi kelpaamaton 3 vuotta yli vankeusrangaistusajan. Tuomion alkuteksti on varmaan järkytys. Sitä seurasi kuitenkin huojennus lieventävien asianhaarojen vallitessa tapahtuneesta lievennyksestä. ”Täytäntöönpano lykkäytyy viiden vuoden ajan. Oskarin käytöksestä riippuu pannaanko rangaistus täytäntöön. Oskarille ilmoitetaan myös, mitä hänen tulee ottaa huomioon armon anomuksensa suhteen. Mitä hänelle ohjeistetaan, ei ole pöytäkirjaan kirjattu. Tämän jälkeen Oskar passitetaan takaisin Turun vankileiriin ja sieltä vapaalle jalalle passitettavaksi. Oskarin vallankumous kesti puolisen vuotta.

Isä Henrikin kohtelu herättää kysymyksiä

Henrik Oskar Jokinen on asunut Merimaskussa 15 vuotta ja lähes saman ajan harjoittanut ammattiaan keskellä kirkonkylää. Hän on ollut innokas osallistumaan monenlaisiin yhteisöllisiin toimiin ja auttanut tarvittaessa niin kirkon toimissa kuin myös lautturin tarvitessa salmen yli kuljetusapua. Todistettavasti hänet on aiemmin todettu sotapalveluksen päätöskirjassa, kisällikirjassa ja nahkurisälliyhdistyksen jäsenkirjassa merkityn hyvämaineiseksi, siveästi ja kunniallisesti eläneeksi. Siksi seuraavat tapahtumat herättävät kummastusta.

Yllättäen 3.6.1918 on Henrik Oskar haettu Merimaskun Suojeluskunnan päämajaan kuulusteltavaksi. Pöytäkirja on tehty kauppias **K. Pihlmanin** ja poliisikonstaapeli Wideroosin läsnä ollessa. Henrikin henkilötietoihin merkitään, että hän on naimisissa ja kuuden lapsen isä, tilaavansa sekä Turun Sanomia, että Sosialistilehteä. Hän tunnustaa pitäneensä kotonaan kokouksen, missä pantiin vireille työväenyhdistys Merimaskuun, mutta Henrik sanoo tähän kokoukseen Korvensuun punaisten tietämättä saapuneen. Pöytäkirjan pitäjä kirjaa: ”Vaan myönsi sentään, että Pukkilan Santeri, joka kuului Korvensuun kaartiin, oli edellisenä pyhänä käynyt Merimaskussa ja ollut sanotussa kokouksessa Korvensuun punaisten päällikkönä läsnä.

Tässä meni jo kuulusteluissa päivämäärät sekaisin. Edellinen pyhä oli 26.6., kun puheena ollut sekavaksi muodostunut kokous oli ollut jo helmikuun 28. päivä ja työväenyhdistyksen perustettu jo 3.3.1918. kokouksessa, missä oli nyt paikalla oleva E. Wideroos todettu yli-ikäiseksi, minkä myöhemmin 7.9.1918 todistaja valan veloituksella vannoo todeksi.

Kirjuri jatkaa sekaannusta ja väittää, että Jokinen olisi hänen kirjaamassaan kokouksessa valittu miliisiksi. Kirjuri ei mainitse, että varsinaiseksi miliisiksi eli merimaskulaisittain järjestyksenvalvojaksi valittiin Suomi Järvinen ja Jokinen vain yhdeksi apumieheksi muiden joukos-

sa. Jokinen kertoo, että hän ei saanut toimesta palkkaa ja lähinnä kirjoitti passeja.

Sitten päästäänkin jo itse "sahajupakkaan". Jokinen kertoo: ”Miliisi Suominen tuli eräänä päivänä hänelle ilmoittamaan, että Merimaskun saha seisoo, eikä saada avaimia, sillä isännät ovat lähteneet pois. He lähtivät sitten yhdessä selvittämään asiaa. Saivat selville, että sekä sahan isäntä, että omistaja olivat yöllä paenneet.

Kirjuri ei mainitse tilanteesta olleita oleellisia asioita, vaan jatkaa: ”Jokinen ja Suominen menivät omistajan rouvan luo asiaa kuulemaan ja vaatimaan avaimia, jotta saataisi saha käyntiin. Tämä suostuikin jättämään avaimet, kun muussa tapauksessa miliisit uhkasivat kääntyä Kansanvaltuuskunnan puoleen ja punakaartien avulla avata saha. Myös tahtoivat rouvaa ilmoittamaan, missä miehensä on, muussa tapauksessa tulee valtakunnanoikeus tutkimaan asiaa.

Myöhemmissä lausunnoissa lautturari Järvinen ihmettelee sahan avaimia, kun koko sahassa ei ole seiniä, saati ovia lainkaan. Saha saatiin käyntiin seuraavana päivänä. Kirjurin mukaan miliisit Suominen ja Jokinen lähtivät Lukkaraisen taloon Merimaskussa kyselemään oliko siellä mitään tietoa, missä paikkakunnalta poistuneet isännät olivat. Vaativat talosta itselleen hevosen ja lähtivät Naantaliin punaisten päämajaan ilmoittamaan asiasta ja pyytämään apua. Punaiset määräsivät heitä hiukan odottamaan, sillä eivät osaa muuten tulla ja lupasivat lähettää yhden joukko-osaston, johon kuului 107 miestä. Sitten tulivatkin punakaartilaisjoukon kanssa, johon kuuluikin 150 miestä.

Tekstissä väitetään, että täällä määräsivät mihin taloihin kaartilaisien oli mentävä. Menivät ensin Lukkaraisiin, josta Hannuruonaan, molemmista ottivat hevosta. Yksi osa Rymättylään, yksi Iskolaan ja yksi Tamsaareen. Heillä oli aikomus tukkia tie, ettei kukaan pääsisi kulkemaan. Kun saksalaiset olivat käyneet Rymättylässä ja näitten sieltä poistuttua punakaartilaisien ratsujoukon oli aikomus tulla paikkakunnalle hävitystä tekemään, oli edellä mainitut miliisit ratsujoukkoa vastassa rannalla. Jos Suomi Järvinen ja Henrik Jokinen olivat tuoneet kaartilaiset tullessaan, niin mitä joukkoa he sitten olivat vastassa ja miten olisivat yhdellä soutilossilla tuoneet joukon yli. Henrik ei todennäköisesti tiedä, että miliisin toimi on yksi raskauttavimmista viroista punaisten joukoissa. Tähän kuulustelun tekstiin ei Jokiselta ole pyydetty vahvistusta, sillä hän olisi kyllä pyytänyt oikeaisuuksia tai ainakin ilmaissut, että kirjoitettu ei tapahtunut kuvaillun mukaan.

Koska kuulustelijat eivät kirjaa Jokisen itsensä kertomia "sahajupakan" keskeisiä asioita, tulee tämä pöytäkirja vaikuttamaan tulevissa oikeudenkäynneissä Jokisen tuomioon. Tämän

kuulustelun jälkeen Henrik Jokinen vangittiin ja passitettiin 4.6. lääninvankilaan odottamaan kuulustelua.

Kuulustelut alkavat Turussa

14.6. Kuulustelupöytäkirjan alussa tavanomaiset henkilötiedot: Nimi, syntymäaika ja paikka, asuinpaikka, naimisissa, 6 lasta, joista nuorimmat 1,5-vuotiaita, osaa lukea ja kirjoittaa, harjoittanut nahkurin ammattia, viljellyt vuokralla olevaa 2 ja 1/2 tynnyrinalan maa-aluetta, aikaajoin ollut päivätöissä. Liittyi maaliskuun alussa Merimaskun työväenyhdistykseen. Ensimmäisen kerran mainitaan virallisesti, ettei ole kuulunut punakaartiin. Henrik vastaa kysymyksiin todenmukaisesti. Nyt pöytäkirjan pitäjä kirjoittaa Henrikin kertomuksen.

”Merimaskusta oli yllättäen poistunut 8 miestä ja näiden mukana sahan isännöitsijä K. Pihlman. Sahan työmiehet ja muutamat, jotka odottivat lautojaan, tulivat miliisi Suomiselle kertomaan, että saha seisoo. He vaativat, että saha on pantava käyntiin. Niin lähtivät Suominen ja Jokinen sahanomistajan rouvan luo tiedustelemaan, missä Pihlman on ja kun saivat tietää tämän menneen sotaa pakoon, niin miliisi kehotti rouvaa tälläämään sahan käyntiin.

”Kun Jokinen ja Suominen kuuluivat puhetta sodan lähestymisestä, he kävivät levottomiksi ja päättivät lähteä Naantaliin päämajasta tiedustelemaan asiasta, kun mitään viranomaisia ei ollut paikkakunnalla. Siellä ei tiedetty mitään asiasta, mutta että edellisenä päivänä oli saapunut Turusta komppania punaisia käsrylä mennä merimäihin päin ja teki joukko yhtä matkaa miliisi Suomisen ja Jokisen kanssa ja olivat silloin joukko Merimaskussa 4 päivää. Eivät syytetty eivätkä miliisi Järvinen auttaneet joukkoa vaan jopa kielsivät, mutta oli miehillä aikaisemmat määräykset.

Pöytäkirjassa mainittu komppania on käsketty ”merimäihin”, mikä ei tarkoita yksinomaan Merimaskua, vaan yleensä rannikkoa, mihin joukko sitten levittäytyikin. Osa heistä eli 16 miestä, mikä joukko paikkakunnalla tiedetään majailleen, tulivat Merimaskuun. Loput levittäytyneet Rymättylään, Askaisiin ja muualle rannikolle. Henrik ei ehkä kerro paikalla, tai pöytäkirjan pitäjä ei välitä kirjata, että tämä 16 miehen joukko asettui Tamsaaren taloon ja ryöstivät sieltä hopeita, rellestivät ja ammuskelivat tuvasa. He uhkailivat polttaa loppuksi Tamsaaren talon ja Merimaskun kirkon, mutta Henrik ilmeisesti pelotteli heitä samalla huhulla sodan lähestymisestä, mikä heidätkin oli säikäyttänyt. Lopulta kaartilaiset varastivat hevosia ja lähtivät Askaisten kautta karkuun.

Tähän istuntoon on toimitettu Engla Jokisen 12.6. päivätty armahdusanomus, jossa hän

vetoaa oikeuteen eikä usko miehensä tehneen mitään sellaista, mistä häntä syytetään. Engla pyytää myös, että pikaisesti toimeenpantaisiin tutkinta asiassa. Mukana on myös 5 hengen allekirjoittama todistus siitä, että Jokinen on toiminut saha-asiassa asiallisesti, eikä ole mihinkään ilkeältä osallistunut. Tämän pöytäkirjan on Jokinen hyväksynyt ja allekirjoittanut.

Joku kuulusteluun osallistunut on selvästi lukenut Merimaskun suojeluskunnan 3.6. kuulustelun pöytäkirjan. Hän on pöytäkirjan loppuun kirjoittanut mielipiteensä: *”Kuinka lienee Jokisen matkan laita Naantaliin ja toiminta sieltä tulla punakaartin kanssa. Jos näistä seikoista ei selvitystä, ei liene syytä vangittuna pitämiseen.*

Lausunto Merimaskun Suojeluskunnalta

12.8.1918 pyydetään vielä virallinen lausunto Merimaskun Suojeluskunnan päämajasta. Perheolojen ja hyvän toimeentulon lisäksi luonteenpiirteistä mainitaan, että on kiivas ja äkäinen, ahkera työmies, eikä ole lakkoihin yllytellyt. Elämäntavat säännölliset ja tehnyt omaa työtään.

”On innokkaimpina jäsenenä ottanut osaa työväenyhdistyksen perustamiseen ja kuulunut sen johtokuntaan. Punakaartiin ei ole kuulunut, ei ollut taisteluissa, eikä kantanut aseita, eikä osallistunut muihinkaan ilkitöihin. Esikunnan lausunto: ”On ollut erittäin kiivas kapinallinen, ollut hakemassa punakaartia kuntaan ja avustanut niiden toimintaa täällä sekä koittanut vielä kapinan viimeisinä päivinä perustaa punakaartia Merimaskuun sekä kehottanut kaikkia nuoria miehiä liittymään siihen. Ollut myöskin miliisinä Merimaskussa.

Esikunnan jäsenet hyvin tietävät, että viimeinen lause varmistaa Henrik Jokisen tuomion, mutta mihin perustuvat heidän lausuntonsa? Liitteenä kaksi todistajanlausuntoa. *”Sahan isännöitsijän rouva todistaa kuulleensa Järvisen ja Jokisen keskustelleen punakaartin hakemisesta. Ei kuitenkaan mainitse väitettyä häneen kohdistunutta uhkausta. Toisessa V. S. todistaa myös ”kuulleensa luonaan samojen miesten keskustelevan punakaartin tuomisesta ja että he päättivät silloin mennä. Kolmas todistaa ja kertoo keväällä punakaartilaiden jo poistuttua pitäjämästä tämän kutsuneen hänet luokseen ja kehottaneen liittymään punakaartiin. Hän kertoo kieltäytyneensä ja poistuneensa paikalta. Kuulopuheita, tulkintoja keskusteluista, ei päivämääriä. On vaikea sijoittaa tapahtumia aikajalalle.*

Valtiorikosoikeuden istunto 21.8.1918

Tähän istuntoon on syyttäjä koonnut Merimaskun Suojeluskunnan esikunnan toimittamat todistukset sekä oikeudelle toimitetun uuden todisteen *”Jokisen yllyttäneen kapinan loppupuol-*

lella liittymään perustettavaan punakaartiin ja väite tämän itsekkin liittyneensä, ellei vaimo olisi ilmoittanut menevänsä mereen, mikäli hän liittyisi. Allekirjoittaja ja kaksi naista todistavat.

Syyttäjä kirjoittaa: ”Henrik Oskar Jokinen oli kerrottuun kapinaan myötävaikuttanut siten, että on toiminut Merimaskun miliisinä, ollut punakaartin hommahenkilöitä sekä värvääjä Merimaskussa ja esiintynyt kiihottajana punakaartiin, vallankumoukseen ja laillista hallitusta vastaan niin vaadin hänelle rangaistusta valtiopetoksesta.

Tämän istunnon yhteenveto toistaa niitä syytöksiä, joita on ensimmäisestä kuulustelusta lähtien toistettu tutkimatta tai perusteellisemmin kuulustelematta todistajia. Ihmekö tuo, että Jokinen ilmoittaa kieltävänsä kyseisen pöytäkirjan kuin myös kirjallisten todistusten oikeellisuuden. Pyytää lykkäystä todistajien kuulustelua varten. Lykätään syyskuun 4. päivään, jolloin syyttäjät jatkakoon ja Jokinen tuotakoon leiristä, johon nyt toimitetaan takaisin. ”Syyttäjä olkoon varustettuna todistajilla.

Jatkoistunto 4.9.1918

Syyttäjä toistaa syytteen sanasta sanaan. Hänellä ei ole esittää uusia todisteita Henrikiä vastaan.

Syyttäjä kirjoittaa: ”Henrik Oskar Jokinen on sen kautta, että on toiminut kapinallisten asettaman miliisin apulaisena ja esiintynyt kiihottajana punakaartiin ja laillista hallitusta vastaan sekä ollut avullisena soutajana, kun nämä lähtivät hävitysretkille merimaihin. Hänelle määrätään avunannosta valtiorikokseen pidettäväksi kuritushuoneessa 4 vuotta ja olemaan yli vapausrangaistusajan kansalaisluottamusta vailla 8 vuotta. Henrikille ilmoitetaan myös, mitä hänen tulee ottaa huomioon armon anomuksensa suhteen, minkä jälkeen Jokinen passitetaan takaisin vankileirille. Jatkoistunnon päätös on raskas isku Henrikille.

Puolustuksella on 6 todistusta ja Henrikin itsensä kirjoittama lähes kolmesivuinen selostus kaiken aloittaneesta ”sahajupakasta”, mutta ne on päivätty istunnon jälkeen. Puolustus pyytää Valtiorikosylioikeutta huomioimaan ne päätöksessään. Yksi todistaja vannoo, että ”28.2. ollut työläisten ja pienviljelijöiden kokous oli koottu valitsemaan komiteaa varsinaista työväenyhdistyksen perustamista varten, ei mikään punakaartin perustamiskokous. Että niiden paikalle tulleiden vieraiden punakaartilaisten saapuminen oli kaikille yllätys. Kokous keskeytettiin, kunnes he poistuivat. Allekirjoituksena 3 merimaskulaista. Lautturi Järvinen puolestaan vannoo, että Jokinen on ollut hänen pyynnöstään punakaartilaisia soutamassa salmen yli kuten monta kertaa ennenkin, eikä ole ollut heitä rannassa vastassa. Tässäkin on 3 merimaskulaista allekirjoittajina.

Henrikin armonanomus 10.9.1918

Henrik pyytää tuomiostaan nöyrästi armoa ja pyytää saada kertoa lyhyesti toimistaan kapinan ajalla. Hän aloittaa kirjeensä: ”Minua syytettiin siitä, että olisin väkivalloin pakottanut Merimaskun sahan käyntiin. Seuraavassa Henrikin selostus hieman tiivistettynä:

”Merimaskusta oli useita henkilöitä lähtenyt pakomatkalle, joukossa sahan isännöitsijä. Omistajan vaimo ilmoitti sahan koneenkäyttäjälle, että saha pannaan seisomaan, mutta sahan miehistö sekä useat talolliset, jotka jo olivat vetäneet tukkinsa sahaamista odottamaan vaativat sahan käynnistämistä. Silloin tuli kansakoulun johtokunnan jäsen miliisi Suomi Järvisen luo ja sanoi, että ainakin kunnan omistamat tukit olisi sahattava. Järvinen tuli silloin luokseni koska tarvittaessa minun oli määrä olla hänen apulaisenaan ja sanoi, että useat tukkien omistajat vaativat sahaa käyntiin.

”Menimme sitten yhdessä sahan omistajan luo, mutta hän ei ollutkaan kotona. Selitettyämme asian rouva vastasi, ettei hän voi käynnistää sitä, koska hänellä ei ollut rahaa maksaa miesten palkkoja. Selitimme, että hän saa rahat tukkien omistajilta ja niin hän suostui antamaan käynnistää sahan. Miliisin apulaisena ei minulla ollut muuta työtä kuin mitä edellä kerroin. Että olen ollut punakaartilaisia soutamassa yli Merimaskun salmen, sen myönnän. En huomaa siinä mitään rikollista tehneeni, kun saavuin lautturin pyynnöstä ja olen useasti ollut hänen apunaan, kun hän sitä on tarvinnut, katsomatta siihen, kuka ylitse on tullut. En ole myöskään kiihottajana toiminut.

”Pyydän nöyryyden, että Valtiorikosylioikeus katsoisi lieventäväksi asiaksi myös perheoloni. Minulla on kotona vaimo ja 6 lasta, joista 4 alaikäistä ja 2 vasta kahden vuoden vanhoja. Siellä minua syvästi kaivataan, varsinkin kun minulla on myös pientä maanviljelystä, joka poissa ollessani joutuu kärsimään. Kaiken edellä kerrotun perusteella rohkenen anoa, että Valtiorikosylioikeus muuttaisi tuomioni ehdonlaiseksi vapaudeksi.

Valtiorikosylioikeus hylkää 8.10.1918 Henrik Oskar Jokisen armonanomuksen ja vaatii, että oikeuden päätös on viipymättä pantava täytäntöön.

Henrikin yllättävä vapautus vankileiriltä

Ehdollisen tuomion saaneita vankeja alettiin vapauttaa uuden lain perusteella 20.7. Vankien tuomioita lievennettiin ja moni armahdettiin. Yhtenä tuomion lieventämisperusteena pidettiin lasten määrää ja perheoloja yleisesti. Henrik Oskarinkohdalla painoi raskauttavana tekijänä jo Merimaskun kuulustelusta lähtien hänen leimaamisensa miliisiksi ja kiihottajaksi. Oli toki kaikkien tiedossa, että hän oli äkkipikainen,

äkäinen ja kiivas luonteeltaan, mutta ne hän eivät ole rikoksia.

Mitä Henrikin tuomion jälkeen Merimaskussa tapahtuu, sitä emme tiedä. Näistä asioista ei Suomessa ole pitäjissä paljoa huudeltu. Alettiinko Englaa ja lapsia sääliä, vaiko painoiko vaakakupissa perheen kunnalle langettava elatusvelvollisuus? Ehkäpä vasta nyt tuli yleisempään tietoon, että Henrik oli tehnyt suuren palveluksen estäessään punakaartilaisia polttamasta Tamsaaren taloa ja Merimaskun kirkkoa. Vai ehkä kaikki yhdessä. Tiedä häntä.

Tamsaaren talon miehet päättivät kuitenkin tehdä asialle jotain. **Timo Tammelin** kertoi, että hänen isoisänsä **John** (Jonne) **Tammelin** sekä tämän veli **Frans** kävivät Turussa vankileiriltä hakemassa Henrik Oskarin kotiin. He vetosivat Henrikin lukuisiin lapsiin ja niiden oloihin. Henrik Oskarilla oli näköjään vaikutusvaltaisia puolustajia.

Hallitus halusi mahdollisimman pian saada asiat valtakunnassa järjestyksen tielle, siispä jo vuoden 1918 lopussa järjestettiin ensimmäiset yleiseen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuvat kunnallisvaalit. Merimaskussa vaalit järjestettiin 28.12.1918. Arki alkoi Jokisen perheessä riipeästi. Sekä Turun Sanomissa, että Uusi Aura lehdessä on 11.9.1919 ilmoitus: *”Vuotia ja nahkoja ottaa valmistettavaksi H.Jokinen, Merimaskussa.* Henrikin kiinnostus kunnan poliittisia päätöksentekoa kohtaan ei sammunut, sillä vuoden 1923 kunnallisvaaleissa hän on listalla 2, eli sosialistien listalla nimetty ehdokkaaksi, mutta ei tule valituksi.

Vuodet ovat murhetta täynnä

Seuraavat vuodet olivat Jokisen perheessä murhetta täynnä. Oskar Arttu, joka oli vuonna 1918 armahdettu ja päästetty vapaaksi Turun vankileiriltä on mitä todennäköisimmin jatkanut nahkurin töitä ja auttanut maatöissä isäänsä. Oskar Arttu menehtyy keuhkotautiin 25.2.1924. Hänet on haudattu 9.3. Samana vuonna 5. 5., kesän kynnyksellä menehtyy 1912 syntynyt Kunni Fredrik myös keuhkotautiin.

Henrik on 56-vuotias ja jää nyt kahden 8-vuotiaan lapsen, Lennin ja Kainon ja sairaan vaimon kanssa torppaan. Hän tuntee itsensä varmasti kykenemättömäksi kantamaan kaiken taakan. Pelko lasten puolesta ja huoli vaimosta toimeentulon lisäksi. Asian huomaavat myös kunnan viranomaiset ja alkavat toimittaa Kainoa ja Lenniä lastenkotiin. Saadun tiedon mukaan sisarukset haetaan kesken koulupäivän. Syyinä saattaa olla, että haluavat säästää vanhempia vaikealta tilanteelta.

Kuolema ei jätä perhettä, vaan vuonna 1905 syntynyt Tauno Johannes, joka 27.10.1923 on muuttanut Virolahdelle, kuolee 4.6.1925. Saatu- jen tietojen mukaan hänet on kuitenkin haudat-

tu Merimaskun kirkkomaahan. Todennäköisesti Engla on jo vuosikautia sairastanut keuhkotautia, ja menneet koettelemukset ovat vain pahentaneet asiaa, ja seuraavana vuonna on Engla Marian vuoro. Hän kuolee 4.2.1926, kuolinsyy on nytkin keuhkotauti.

Vuosina 1933 ja 1934 Henrik ostaa Moijoisten tilasta ja Tamsaaren tilasta palan maata. Lunnastaako hän nahkurin rakennusten alla olevat maat, vai hankkiiko lisää viljelysmaata, se jää arvoitukseksi, sillä Turun- ja Porin läänin maakirjoja on digitoituna vasta vuoteen 1845 asti.

Lenni on adoptoitu helsinkiläiseen näyttelijäperheeseen ja hänen nimensä on muutettu Tuulikiksi, Kaino Mikael on palannut Merimaskuun. Kymmeneksi vuodeksi on kuolema jättänyt Jokisen rauhaan. Seuraavaksi on kuitenkin leipurinoppilas Kaino Mikaelin vuoro kohdata matkansa pää. Vain vajaa 20-vuotias Kaino kuolee niin ikään perhettä vaivanneeseen keuhkotautiin 17.4.1936.

Uno Henrik oli muuttanut Jämsänkoskelle helmikuun alussa 1931. Uno oli naimisissa ja hänellä oli kaksi lasta. Ammatiltaan hän oli parturi. Hänen kohtalokseen ei koitunut keuhkotauti, vaan sota. Uno Henrik kaatui Talissa Viipurin maalaiskunnassa 8.3.1940, ja on haudattu Jämsänkosken sankarihautaan. Näin Henrikin suuresta lapsijoukosta ei ollut jäljellä enää kuin Tuulikki.

Vanhuuden vuodet

Kysymystä herätti, miten kauan Henrik jaksoi jatkaa nahkurin ammattiaan. Kirje Tuulikille vuodelta 1942 paljastaa paitsi sen, niin myös hänen suhteensa adoptoituun Lenniin/Tuulikkiin. Vuoden 1942 alussa kirjoitetussa kirjeessä. Kirje alkaa: *”Rakas Tuulikki.* Henrik kirjoittaa muun muassa että, hän on ollut päivät ahkeraan töissä ja pyhät kirkon hommissa. Töissä hän varmaan tarkoittaa juuri nahkurin verstaan töitä.

”Kirkon hommissa on ollut toistakymmentä sunnuntaita hautajaisia yhtä mittaa. Myös puitten pienentämistä on ollut, kun on ollut niin kylmää. Eikä ole miehiä saatavissa, niin neet hakevat minua. Ei haudan kaivaminen minulle enää kuulu, minä annoin sen toimen pois jo toista vuotta aikaa, mutta ei kukaan siihen toimeen ole ruvennut. Henrik on yhä edelleen yhteisön avulias jäsen ja tarttuu toimeen, missä vain tarvitaan.

Viimeisinä vuosinaan Henrik oli melko kuuro ja varmaan myös reumatismi alkoi jo vaihata. Hän asui yksinään Kesämäki-nimisessä torpassaan rukoushuoneen vieressä. Yksin hän ei kuitenkaan ollut, sillä muutaman kymmenen

metriä mäkeä alas oli Sannin torppa. **Sanni Lindroos** huolehti hänestä joka päivä. Henrikin kerrotaan kävelleen heti aamutuimaan Sannin luo ja illan tullessa palanneen takaisin torppaansa. Ketään hän ei päästänyt omaan tupaansa.

Hän istui aina Sannin keinutuolissa ja seurasi tapahtumia. Sannin mökki oli aivan linja-autoreitin kääntöpaikan vieressä ja matkustavaiset poikkisivat autoa odotellessaan Sannille kahville ja munkille. Sanni ruokki ja muutenkin huolehti kuurosta ja lähes sokeasta Henrikistä. Kertojan mielestä Jokisen papalla oli aina samat vaatteet päällä; vaalea villapusero, tummat housut ja saappaat jalassa. Jouluisin Osuuskauppias Häihälän tytär ja lautturin Laura kävivät laulamassa hänelle hartaita joululauluja. ”Laulakaa välillä jotain iloisempaakin”, sanoi pappa joskus. Henrik kuolee 25.1.1955. Kuolinsyyksi merkitään aivohalvaus.

Pertti Kuusela muistelee kirkonkylän koulua käydessään kulkeneensa nahkurin verserakennusten ohi ehkä vuoden 1945–47 tienoilla, tuolloin rakennukset olivat jo tyhjillään ja huonokuntoiset. Milloin ne on purettu, ei ole tiedossa. Viitteitä siihen antaa vuoden 1956 ilma-kuva kirkonkylästä. Siinä rakennukset ovat jo poissa ja tontti siistitty. Tontin kasvusto viestii alueen siinä vaiheessa jo olleen muutaman vuoden tyhjillään. 1950-luvun lopulla tontin ostaa **Eero Vaiste** ja rakentaa sille kaupparakennuksen, joka sekin on jo purettu.

Hautakivestä tämä alkoi

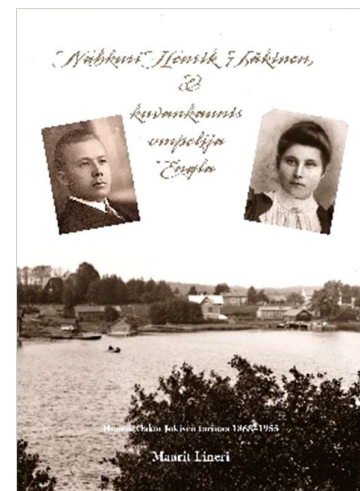
Antoiko Henrikin tarina kaivattuja vastauksia hautakiven tarinaan. Ei oikeastaan, sillä Naantalin seurakuntayhtymällä ei ollut antaa muuta tietoa kuin, että kaikki kivessä olevat henkilöt on haudattu samaan hautapaikkaan, lukuun ottamatta sodassa kuollutta ja muualle haudattua Uno Henrikiä, sekä Kunni Fredrikiä, josta ei löydy sähköisestä hautakirjasta mitään tietoa. Hautaustieto kuitenkin löytyy Merimaskun kuolleitten luettelosta. Hautakiven pystytyksestä tai hautapaikan hankkijasta ei ollut tietoa, ei myöskään siitä, oliko mahdollisesti Henrik itse seurakunnan haudankaivajana huolehtinut oman perheensä maan poveen. Hautakiven kunnostakaan ei voi sen ikää päätellä, sillä **Timo Tammelinin** mukaan hänen isänsä **Kauko Tammelin** kunnostutti huonossa kunnossa olleen kiven 2010-luvulla. Liekö kiitollisuus talon ja kirkon pelastamisesta kantaneen siihen asti.

Lähdeluettelo

- Loimaan, Velkuan ja Merimaskun seurakuntien asiakirjoja 1860–1934,
- Loimaan, Velkuan ja Merimaskun henkikirjoja 1860–1920
- Merimaskun kunnan kuntakokousten ja valtuustojen pöytäkirjat 1887–1955
- Valtiorikosoikeuden ja Valtiorikosylioikeuden kuulustelupöytäkirjoja 1918
- Kansalliskirjaston digitoidut sanomalehdet
- Naantalin historia III
- Haastattelut:
 - Timo Tammelin
 - Sirpa Tammelin
 - Pertti Kuusela
 - Henrik Jokisen jälkeläiset
- Myötätuulta Merimaskussa:
 - Paula Tammelin-Nurminen 1994
 - Sirpa Tammelin 2016
 - Riku Kauhanen 2018

Teksti on tiivistelmä 24-sivuisesta julkaisusta Nahkuri Henrik Jäkinen ja kuvankau-nis ompelija Engla.

Kuva nahkurin torppasta vuonna 2021 on lehden sivulla 51.

Matkustajalaiva s/s Aallotar

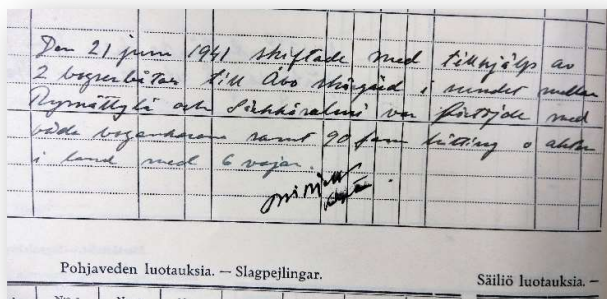
Sotien aikana 1939-45 siirrettiin useita maamme matkustajalaivoja suojaisiin paikkoihin viholliselta piiloon. Matkustajalaiva Aallottaren paikaksi valittiin vuonna 1941 Merimasku.

Visa Auvinen

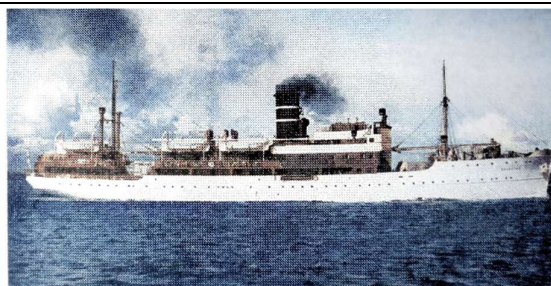
Matkustajalaiva, höyrylaiva Aallotar rakennettiin Suomen Höyrylaiva Oy:n tilaamana v. 1937 Tanskan Helsingörissä ja se asetettiin liikenteeseen välille Helsinki – Kööpenhamina – Hull. Aluksen pituus oli 90 metriä ja matkustajapaikkoja oli yhteensä 181. Sen nopeus oli 14 solmua.

Aallotar oli sodalta suojassa Särkän saarta vastapäätä olevan Tärkkisten tilan rannassa. Aluksen laivapäiväkirjan (lpk) mukaan se saapui Merimaskuun 21.6.1941. Se oli vielä syyskuun alussa 1941 Merimaskussa. Seuraavat lpk:ssa olevat merkinnät ovat toukokuulta 1945 alkaen koskien aluksen luovutusvaihetta Neuvostoliitolle.

Ote laivapäiväkirjasta, käänös ruotsin kielestä: 21. kesäkuuta 1941 siirryttiin kahden hinaajan avustamana Turun saaristoon Rymättylän ja Särkänsalmen väliselle alueelle. Kiinnitettiin kahdella keula-ankkurilla ja 90 sylillä kettinkä ja perä maihin 6 vaijerilla. Ossi Hjelt, kapt.

Ossi Hjelt on laivapäiväkirjaan merkinnyt Aallottaren kiinnittymisen Tärkkisten rantaan. Kertomansa hän on varmentanut allekirjoituksellaan.

Matkustajalaiva s/s Aallotar Valkeat laivat, 1971

Syyskuun alussa 1941 oli Aallotar vaikeuksissa: 5.9.1941 klo 2 voimakkaan tuulen ja virran seurauksena alus kallistui voimakkaasti ankkurikettingin päälle ja perän kiinnitykset vetivät alusta siten, että alus kallistui niin voimakkaasti, että vettä tunkeutui sisälle koneen lauhdutusvesiputken kautta. Päästettiin ulos ankkurikettinkä 10 syltä ja samalla löysättiin perän kiinnityksiä, jonka seurauksena aluksen peräpää kosketti pohjaa. Samalla alus oikeni niin paljon, että lauhdutusvesiputki nousi veden pinnan yläpuolelle. Tilattiin hinaaja kiinnittämään alus turvalliselle paikalle. Pelastusalus Konvoj saapui 8. päivä klo 0930. Sen avulla ankkuroitiin ja kiinnitettiin vaijerit uudelleen. Klo 16 työ oli valmis. Näiden tapahtumien johdosta on mahdollista, että aluksen runko on vaurioitunut ja konehuoneessa on vahinkoja sisään tunkeutuneen veden vuoksi.

Allan Gustafssonin kuvakokoelmassa on s/s Aallottaresta kuva Naantalin salmessa. Se on ajoitettavissa vuoteen 1942.

Sukellusvenelaivueen sotapäiväkirjassa on mainittu, että s/s Aallotar oli joulukuun alusta 1943 12.4.1944 saakka Sukellusvenelaivueen emäläivana Naantalin salmessa. Siihen tukeutuivat sukellusveneen Vesihäisi, Vesikko ja Saukko.

Eeva Auvinen s. Vismanen muistaa, kuinka hän kävi Aallotar-laivalla äitinsä ja isänsä, **Elli** ja **Santeri Vismasen** kanssa, jotka olivat Tärkkisten tilan emäntä ja isäntä. Mieleen olivat jääneet kansien penkit ja torkkuhuovat. Ajankohdan täytyy olla kevät 1945, jolta ajalta tietoja laivapäiväkirjassa ei siis ole.

Eevan veli **Heikki Vismanen** oli naamiomassa alusta. Sen valkoisia kylkiä savettiin ja kansille ja mastoihin sijoitettiin ja kiinnitettiin näreitä ja puiden oksia. Kun sitten aluksen naamiointi poistettiin, oksat heitettiin mereen. Siellä rangat meren pohjassa olivat vuosikymmeniä kalastajien kiusana verkkojen ja uistimien tarttuessa niihin.

Vismasten suvun kuva-albumissa on kuva Aallottaren päälliköstä kapteeni Ossi Hjeltistä Tärkkisten rappusilla. Muistitiedon mukaan hän ja Aallottaren poosu kävivät usein Tärkkisissä syömässä ja ystävystyivät talon isäntäparin kanssa. Kun Aallotar sitten lähti, päällikkö toi laivan ilmapuntarin Tärkkisten taloon muistoksi ja kiitokseksi hyvästä kohtelusta.

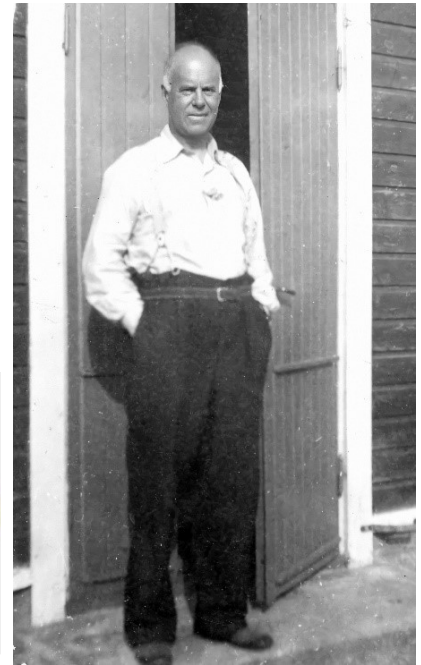
Aallottaren lpk on taltioituna Sjöhistoriska Institutet vid Åbo Akademi -arkistossa Forum Marinum -merikeskuksen yhteydessä. Kirjassa on merkintöjä vuoteen 1941 ja sitten toukokuusta 1945 aluksen luovutukseen sotakorvauksena Neuvostoliittoon 29.6.1945 klo 15.55 – lipunlaskun hetki laivapäiväkirjan mukaan.

Alus sai uudeksi nimekseen Beloostrov. Se on suomeksi Valkeasaari. Neuvostoliiton suurhyökkäys alkoi 9.6.1944 ja se johti seuraavana päivänä läpimurtoon Valkeasaaren rintama-

osuudella. Aluksi Beloostrov liikennöi linjalla Leningrad–Helsinki–Tukholma–Lontoo. Vuonna 1956 se siirrettiin Mustalle merelle ja v. 1968 Sakhaliiniin. Alus romutettiin v. 1975.

s/s Aallottaren ilmapuntari on Tärkkisten talon seinällä.

Laitteen tekijä on Iver C. Weilbach, Kööpenhamina.

Aallottaren päällikkö Ossi Hjelt kesäisenä päivänä 1941 Tärkkisten talon portailla.

Suomen Suuriruhtinaan Keisarillisen Majesteetin Armollinen Ohjesääntö luotsi ja majakkavirastoille Suomessa. Annettu Helsingissä, 9 p:nä Toukokuuta 1870 ja ylösluettava Saarnastuolista.

Me ALEKSANTERI Toinen, Jumalan Armosta, Keisari ja Itsevaltias koko Venäjänmaan yli, Puolanmaan Tsaari sekä Suomen suurruhtinas, y. m., y. m., y. m. Teemme tietäväksi: että Me, tehdystä alamaisestä esityksestä, armossa olemme hyväksi nähneet luotsi ja majakkavirastoille Suomessa, määrätä seuraavalla tavalla:

Flakureimarit, joilla ulkoväylissä tahi niiden luona olevat matalikot ja vedenalaiset kalliot merkitään, ovat seuraavata laatua ja merkintöä, nimittäin: punainen flaku punaiseksi maalatussa tangossa osoittaa että kari on pohjoispuolella flakua tahi purjäväylää; [---]

Jokainen flaku tahi viittasalko eli tanko pitää oleman ympyräinen, hyvästi kuivasta, ainakin vuotta ennen käyttämistensä hakatusta puusta, mieluummin kuusesta, ja sisäkulkuväylissä, veden syvyyttä myöten, niin pitkä että salko ulottuu vähintäänkin kymmenen jalkaa veden pinnan yli, sekä, selvästi kauvas näkyksensä, vedenpäällisen pituutensa keskipaikalta kolme tuumaa poikkimittanen.

Flaku ja viittatangot pitää, varustettuina kupilla, jos niin tarpeelliseksi nähdään, oleman sillä tapaa upotettuina koivuisilla vitsatimilla tahi köysillä ja kivillä, että pystysuorina vedessä seisovat ja niin kaukana siitä karista, jota heidän osoittaman pitää, ettei viitan sivutse oikein menevä laiva tule karille käymään. Reimarien flaku, sekä tupsu ja risti, jolloinka meriviittatangot niillä varustetaan, ovat pantava niihin niin lujasti kiinni, ettei niitä muutoin, kuin väkivallalla ja käsin saada irti.

”Sutjakkaasti se kävi

Sotien jälkeen Merimaskussa oli 1007 asukasta, joista juuri asutettuja siirtolaisia 147. Merimaskun väkiluku ei ole koskaan noussut kerralla niin paljon. Tuosta ajasta kertoo Pertti Saarela seuraavasti:

”Nukuin siinä tuvassa. Kun siirtolaiset asutettiin, niin sunnuntaiaamuna tuvan penkillä istui näitä miehiä, jotka tulivat asioimaan, koska kunnantöistössä ei ollut yhtään työntekijää. Isä hoiti nämä sitten muun työnsä ohella.

Kuulin siinä sitten, kun vanhemmat kertoi mimmosia vaikeuksia on, kun tämmöinen määrä väkeä pitää asuttaa suhteellisen pienellä ajalla.

Joka talossa oli evakoita. Mun mielestä nämä koulun ja lähiseudun nuoret ja muut, niin kyllä se kanssakäyminen ainakin lasten ja nuorten kanssa aika sutjakkaasti se kävi. Aina-kaan lapset ja nuoret eivät juurikaan kyselleet, mistä sä olet tullut tänne ja kuka sä olet? Lapset ystäväystyvät paljon helpommin kuin aikuiset.

Tiedän sen, kun monessa näistä torpista, meilläkin oli se isän kotipaikka, se Pietolan torppa, oli siirtolaisia. Ja jos se oli meilläkin vähän ankeeta, se eläminen, niin kyllä torpat oli surkeessa kunnossa, lämmön kanssa oli vähän niin ja näin, ja pitikö katto, niin ei sekään ollut nii kovin varmaa.

Kyllä siinä aikamoinen sopeutuminen on ollu just silloin, kun tänne muuttivat.

Merimaskun kunnan kannalta siirtoväen tulo vauhditti rakentamista ja toi muutenkin vilkkautta pieneen, eristyneeseen pitäjään. Silloin pääsi talvisaikaan hevosella Turkuun ja Naantaliin, kesällä mentiin veneellä. Särkällä oli kyllä lossi, niin kuin kirkonkylässäkin, mutta se liikenne tänne oli kyllä aika vaikeaa. Ja kun elettiin tämmöisessä omavaraistaloudessa, ei niin kauheasti muualla käyty.

Pertti Saarelan haastattelu, Vesa Ranki, Merimasku, 2005.

Pertti Saarela (s. 1930) on kotoisin Kukolaisista Penttilän torpasta. Pertin isä oli kunnallislautakunnan puheenjohtaja ja Osuuspankin johtaja.

Finnilän taloon ryijy

Ryijyjä käytettiin maksuvälineenä kaupanteossa. Kun Filip Niilonpoika myi 1495 Naantalin luostarille omistamansa Merimaskun Finnilän talon kolmanneksen, sai hän maksuksi mm. *1 ryae, j par vepor för iij marc.*⁴ Koska ryijy mainittiin Naantalin luostarin suorittaman maksun yhteydessä, saattaa tieto viitata siihen, että Naantalin birgittalaisluostarissa olisi kudottu ryijyjä samaan tapaan kuin Vadstenan emäluostarissa, jossa luostarisääntöjen mukaan (1420) nunnien vuodepeittoina sai käyttää sarkapeitettä, ryijyä ja vällyjä. Luostarin järjestyssäännössä seurattiin todennäköisesti vakiintunutta kansantapaa.⁵

Riitta Pylkkänen: Ryijyperinteitä 1500- ja 1600-luvulta
Kansatieteellinen arkisto 18:1, Helsinki 1967

Rakennuspalvelu Heikura

”Hirsirakennuksen pystytys vie meiltä yhdestä kolmeen viikkoa.

Myötätuulta Merimaskussa

Kuvat Olavi Heikuran albumista

Rakennuspalvelu Heikura on ehtinyt vaikuttaa jo paljon merimaskulaiseen maisemaan, ja vapaa-ajan, sekä vakituisen rakennuskantaan. Yrityksen vetäjän **Olavi Heikuran** isä oli kirvesmies. Perhe asui Nastolassa ennen Rymättylään muuttoa. Olavi oli neljän vuoden ikäinen, kun isä osti tontin Rymättylästä. Olavi muistelee, kuinka hän ja isä asuivat teltassa isän rakentaessa taloa perheelle. Koulunsa Olavi kävi Rymättylässä ja Naantalissa. Ammattikoulun ja armeijan jälkeen Olavi vasta 23-vuotiaana rakensi perheelleen oman talon Rymättylään.

Ammattikoulun jälkeen Olavin ajatuksena oli jatkaa opintoja rakennusalalla, mutta työt ja voimakas työinto veivät mennessään. Rakennuspalvelu Heikura perustettiin 2008. Yrityksessä on Olavin lisäksi vakituisesti kolme muutakin kirvesmiestä. Päätoimiala on Suomen yritysraunnon mukaan ”Yleiset talonrakennustyöt”.

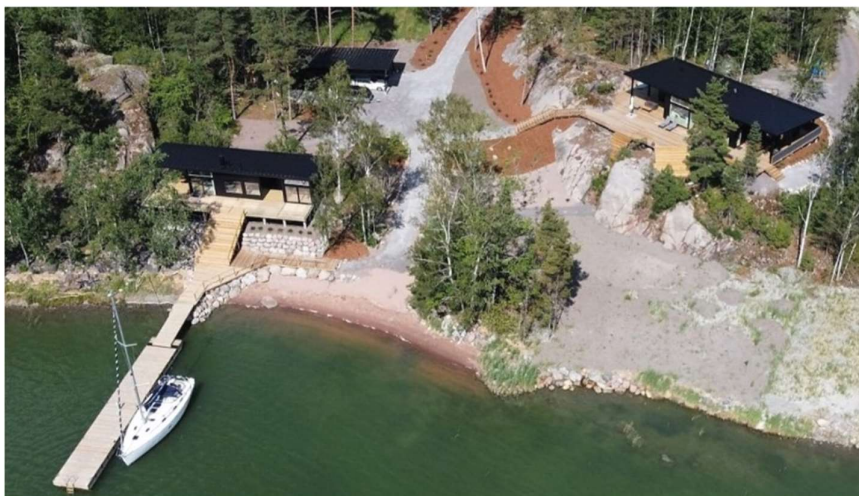
Yheistyökumppanit maanrakennus-, sähkö-, vesi- ja ilmastointiyritysten kanssa mahdollistavat avaimet käteen -toimitukset asiakkaan niin halutessa. Toiminta-alueena ovat pääsääntöisesti Merimasku, Rymättylä ja Naantali, toisinaan tehdään töitä myös Turussakin. Vanhoja asiakkaita pyritään mahdollisuuksien mukaan palvelemaan myös kauempanakin.

Tämän päivän suosikkimateriaali on hirsi ja sopimus hirsirakennusmyyjän kanssa onkin pitänyt yrityksen kiireisenä. Vastausta siihen, kuinka monta rakennusta Heikura vuodessa pystyttää, ei Olavi kerro, mutta yhden hirsirakennuksen pystytys vie 1–3 viikkoa. Tätä ennen on tehtävä pohjatyöt ja perustukset ja pystytyksen jälkeen sisustus ja pihatyöt.

Huomattava osa rakennusprojekteista tehdään kokonaistoimituksina, varsinkin jos asiakas haluaa ottaa osaa itse rakentamiseen mahdollisimman vähän. Usein asiakkaalla ei ole lain-

Olavi Heikura eräällä työmaistaan.

Urakka on tehty ja lopputulos on upea.

kaan kokemusta rakentamisesta, jolloin Rakennuspalvelu voi ottaa kokonaisvastuun rakentamisesta ja hoitaa kaiken maankaivuusta alkaen. Tällöin asiakas saa urakan päätteeksi käteensä avaimet valmiiseen rakennukseen.

Vanhemmat tutut asiakkaat tilaavat töitä myös tuntihinnoituksella. Kiireisintä aikaa ovat kevät ja kesä pystytyksineen ja pienempiä töitä tehdään sitten talvella. Vapaa-aikansa Olavi käyttää metsästyksen, kalastukseen ja sukeltamiseen. Oma uusi talo Sannaisissa meren rannalla vaatii myös vielä pientä tekemistä.

www.rakennuspalveluheikura.fi

”Joka aamu käyn rutistamassa jokaisen pellon

Merimaskussa on 1200- ja 1300-lukujen vaihteessa ollut ainakin yhdeksän kylää. Yksi niistä on Sannainen, jossa sijaitsee Länstalon tila.

Myötätuulta Merimaskussa
Kuvat Länstalon arkistosta

Sannaisten Länstalon tila siirtyi nykyiselle omistajasuvulle vuonna 1926, kun Rymätylän Ahteentaasta tulleet **Elis** ja **Martta Lehtonen** ostivat tilan. Perheen pojista nuorimmainen **Antti** otti veljensä **Matin** kanssa tilan hoitaakseen jo 15-vuotiaana. Pelloilta korjattiin viljaa, varhaisperunaa ja avomaankurkkua.

Vuonna 1986 kotitilan isännyyden otti Antin poika **Mauri Lehtonen**. Tilalla ollut sikala lopetettiin ennen EU:n tuloa 90-luvun lopulla. Toisena vaihtoehtona olisi ollut sikalan huomattava laajentaminen. Avomaankurkku ja varhaisperuna säilyivät vielä muutaman vuoden ja mansikan viljely alkoi lisääntyä.

Yrittäjäkoulutus antoi ideoita ja niin Mauri perusti **Sannaisten Länstalo Ky:n** 1994 ja rakensi talon alakertaan 70-neliöisen tuotantotilan. Tiloissa jatkojalostettiin mm. kurkkua, oliivia, valkosipulia ja pepperonia.

Markkinointi vaati paljon matkustamista ja kiertämistä markkinoilla ja kaupoissa Oulua myöten. Myös Turun kauppahallissa oli myyntipaikka vuoden verran. Nyt jakelua hoidetaan pääasiassa vain Turun alueella.

”Viime kesän koronasta selvisimme puhtain paperein viiranomaisten vaatimusten mukaisesti, iloitsevat Oksana ja Mauri.

Kun tilalla aloitettiin oliivin, valkosipulin ja pepperonin maahantuonti, oli se **Oksana Lehtoselle**, tilan emännälle, mieluinen työ. *”Suorastaan intohimoisesti järjestelen kurkkujen ja oliivien myyntipisteitä kaupoissa. Oksana huolehtii myös tilan työntekijöistä sekä paperitöistä Maurin hoitaessa peltoja ja seuratessa kasvun etene- mistä. ”Joka aamu käyn rutistamassa jokaisen pellon, kokeilen, vaatiiko vettä ja katson kasvuston.*

Mansikka valtasi alaa 90-luvun alussa ja nyt ovat myös vadelma ja herne tulleet valikoimaan. Mansikkapenkkejä löytyy tänä päivänä n. 100 kilometriä, kaikki ovat kotitilan läheisyydessä. Lumettomat talvet vaativat harson taimien suojaksi ja riesana ovat kauriit ja peurat, jotka rikkovat harsot, mikäli maita ei ole aidattu. Mansikantaimet on myös uusittava noin neljän vuoden välein. Kaikki tämä, kuten myös poiminta tehdään käsin, joten työvoimakustannukset ovat tilan ylivoimaisesti suurin menoerä.

Mansikkaa poimittiin osaksi itsepoimintana 90-luvulla. Nyt tilan työntekijät hoitavat poiminnan ja huolehtivat myyntipisteistä lähisuudulla. Sesonkiaikana töissä on n. 60 työntekijää,

joista kaksi kolmasosaa poiminnassa ja loput myyjinä myyntipisteissä. Yksi lohko poimitaan joka toinen päivä tyhjäksi ennen siirtymistä seuraavaan lohkokoon. Puolet työntekijöistä, lähinnä myyntipisteissä, on suomalaisia ja toinen puoli tulee Baltian maista ja Ukrainasta. Poimijan palkkaus koostuu pohjapalkasta ja urakkapalkasta. Hyvä poimija voi poimia yli 200 kiloa mansikoita päivässä, jolloin ansio siitä vastaa esimerkiksi kuukauden palkkaa Ukrainassa.

www.lanstalontila.fi

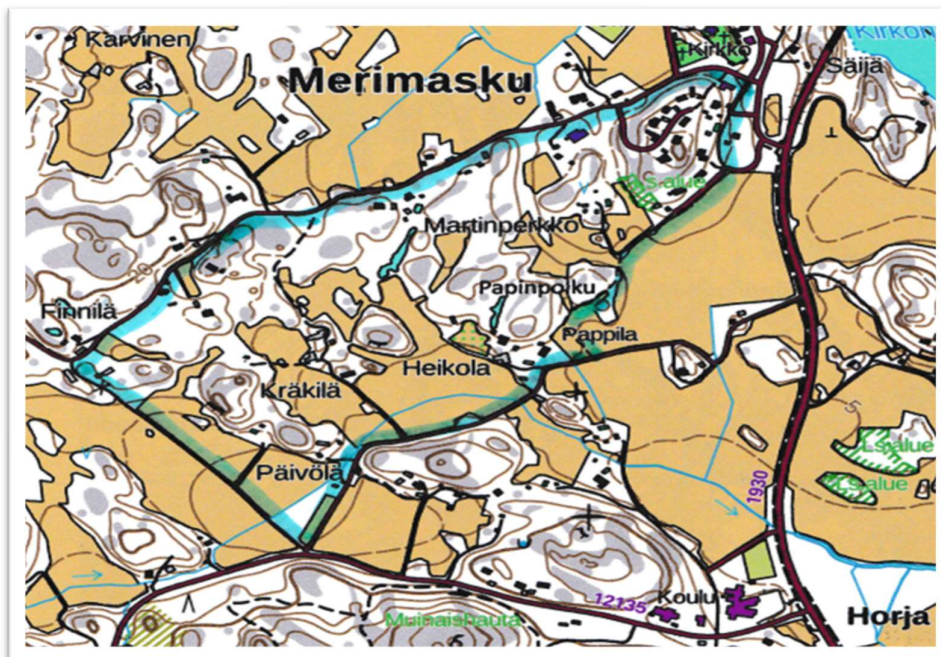

Ylös, ulos ja lenkille!

Kräkilän lenkki on helppokulkuinen ja mielenkiintoinen lenkki halki merimaskulaisen kulttuurimaiseman.

Kolmen kilometrin pituinen matka taittuu tunnissa. Matkan varrella kohtaat monipuolista saaristoluontoa ja historiaa.

Putkia toisessa polvessa

RT-Aaltoset Oy perustettiin vuonna 2006.

Myötätuulta Merimaskussa

Metsäisestä mäenrinteestä piilossa Koverintietä kulkevien katseilta löytyy RT-Aaltoset Oy, ”putkia toisessa polvessa, kuten he sanovat. Yrityksen R on **Runo Aaltonen** ja T hänen poikansa **Tuomas**, Molemmat ovat syntyperäisiä merimaskulaisia. Runo syntyi Lahdenperässä. Perheessä oli 11 lasta.

Runo aloitti työuransa kisällinä Huberin porukassa Imatran Voimalla, josta hän viiden vuoden jälkeen siirtyi Suomen Sokerille Porkkilaan. Oma yritys kuitenkin kiinnosti enemmän ja vuodesta 1968 alkaen hän siirtyi omiin tiloihin Haahdenniementielle. Alkuaikoina työt olivat Merimaskun ulkopuolella. Kustavissa vierähti usein koko viikko ja vain viikonloppuisin ehti käydä kotona ja Turussa tarvikkeita hankkimassa.

1960-luvulla Runolla oli seutukunnan ensimmäinen putkien kierteytyskone. Rymättylässä oli silloin eniten töitä, siellä rakennettiin huomattavasti enemmän pienteollisuusrakennuksia ja sikaloita kuin Merimaskussa. ”Hyvä jos päiväkuukaudessa oli töitä Merimaskussa, loput päivät menivät muualla. Kaukaisin työmaa oli Åvan saari Ahvenanmaalla.

Runo Aaltonen ja putkentaivutuskone.

Kuva Runo Aaltonen albumista on luultavasti 1970-luvulta.

80-luvun lopulla Runo ja vaimonsa **Marjatta Aaltonen** ostivat Koverintieltä vanhan tilan, johon Runo rakensi uuden talon ja varastorakennuksen. Runo on ennakkoluuloton ja uusiin työtapojen omaksuja ja kokeilija. Vankka kokemus monelle nuoremmalle tuntemattomista

Runo, Tuomas ja Akito Aaltonen

järjestelmistä ja menetelmistä tekee hänestä yhä lähes korvaamattoman. ”Työ on minulle ollut aina mielenkiintoista, tuumailee Runo. Vanhat tuttavat, mökkiläiset ja paikalliset asukkaat muistavat hänet sukupolvesta toiseen.

Tuomas kävi ammatillisen koulutuksen putkialalle, mutta oli ensin 10 vuotta tietokoneisiin liittyvissä töissä Turussa ennen paluutaan synnyinseudulle. Tahto tehdä käsillä sai hänet palaamaan varsinaiseen ammattiinsa, hänellähän on kokemusta putkista jo polvenkorkuista lähtien.

Runon töitä jatkamaan perustettiin 2006 RT-Aaltoset Oy. Pian huomattiin, että varastorakennus kävi pieneksi ja uusi halli rakennettiin nykyiseen paikkaan. Rakennus sisältää kylmän ja lämpimän varaston, toimiston ja sosiaalitilat.

Tuomaksen vankka kokemus niin tietotekniikasta kuin putki- ja kylmäasennuksesta on taannut työtä aina, kun on tarve maa-, ilma- ja vesilämpöpumpuista. Myös huolto, kunnossapito ja opastus kuuluvat RT Aaltosten toimintaan.

www.rtaaltoset.net

Sail Maker & metrin mittainen kita

Roope Heikkilä on läpi elämänsä seilannut itse tehdyillä purjeilla.

Myötätuulta Merimaskussa

Monelle merimaskulaiselle, varsinkin eipurjehtijalle, tuntematon yritys **Purje-neulomo Heikkilä Sail Maker** löytyy Haahdenniementien alkupäästä., jonne ompelija **Roope Heikkilä** muutti Turusta perheineen vuosituhannen vaihteessa ja rakensi talon vie-reen ompelimon, jonka tuotteina ovat purjeve-neiden purjeet.

Roope Heikkilä on intohimoinen kilpapurjehtija ja aloitti retkipurjehduksilla Viklalla 13-vuotiaana ja osti oman Hai-veneeseen 18-vuotiaana. Into veneeseen saamiseen oli niin kova, että vene piti ostaa velkarahalla, jonka saaminen siihen aikaan ei ollut ihan yksinkertainen asia. Oma uusi vene ei kuitenkaan kulkenut Roopen mielestä tarpeeksi hyvin, joten hän purki veneensä purjeet, teki osista kaavat ja leikkasi uudet paneelit, joista purje kootaan. Tietenkin piti hankkia ompelukone ja opetella ompelemaan.

Kun purjekangasta ei saanut ostettua kuin ulkomailta, piti perustaa ostoa varten oma yritys, mikä toimi ensin kotitalon vinttikamarissa, sittemmin vuokratiloissa Uudenmaankadulla. Vuosituhannen lopulla löytyi sitten oma talo Merimaskusta.

Roope Heikkilä jonkin verran koti-Singeriä suuremman ompelukoneensa ääressä.

Varsinaisena työnään Roope Heikkilä toimi 43 vuoden ajan Turussa nuorisiohjaajana, erityisesti syrjäytyneiden nuorten parissa. Tästä työstä hän piti vuoden virkavapaata Merimaskun ompelimoitan rakentamiseksi.

Roope ja juuri valmistunut purje.

Ompelimon tilat valmistuivat vuonna 2000. Ompelupöytänä toimii koko lattia ja ompelija työskentelee ”kuopassa”. Ompelukoneen kita on metrin mittainen ja ompelukoneen neula on ilmajäähdytetty. Kone maksoi 20000 markkaa ja EU:n silloinen yritystuki maksoi sen.

Purjeen suunnittelua varten Heikkilällä on suunnitteluohjelma, joka laskee annettujen alkuarvojen mukaan paneelien mitat ja muodon, joka tulostetaan isolla piirturilla paperille. Tämän tulosteen mukaisesti leikataan purjekankaasta paneelit, jotka ensin liitetään teipeillä toisiinsa ja sitten ommellaan. Suunnitteluohjelma auttaa myös sijoittelemaan paneelit taloudellisesti kankaalle, jolloin hävikki on mahdollisimman pieni.

Roope Heikkilä on läpi elämänsä seilannut itse tehdyillä purjeilla. Ompelimon seinällä riippuu nelisenkymmentä SM-mitalia ja Hangon regatta -voittoja H-veneluokassa Roopella on kuusi kappaleita, eniten Suomessa. Roopelle on kertynyt myös MM-kisakokemusta. Lisäkokemusta ja oppia ovat tuoneet myös asiakkaiden veneiden siirtopurjehdukset Itämerellä ja Atlantin yli. Ki-soissa pärjääminen tuo aina asiakkaita. Voittajaveneiden purjeet käyvät hyvin kaupaksi kansakilpailijoille ja eri kokeilut ovat tuoneet uusia ominaisuuksia eri tarpeiden täyttämiseksi. Purjehtimisen lisäksi Roope on myös innokas kalastaja. Onkipaikat löytyvät usein sisämaan rannoilta, kaukaa kilpaveneistä.

www.sailmaker.fi

Kaivinkone & kitara

”Mä en kysyny mitään, mut vaihdoin sen soinnun hooseiskamiinusvitoseks.

Myötätuulta Merimaskussa

Kaivinkoneen ohjaamossa merimaskulainen **Timo ”Tinke” Yrjänä** hallitsee valtavia voimia siirtäessään maamassoja millin tarkasti. Yhtä sujuvasti Tinke säätää modernin musiikkistudionsa digitaalista laitteistoa ja tallentaa Dieselin, **Markku Aron** orkesterin muusikoiden – komeita äijiä – taiturointia uutta levyjulkaisua varten. Tinke toimii myös orkesterin kitaristina. Uuteen äänitteeseen tulee Tinken omiakin kappaleita, joihin **Turkka Mali** on tehnyt sanoitukset.

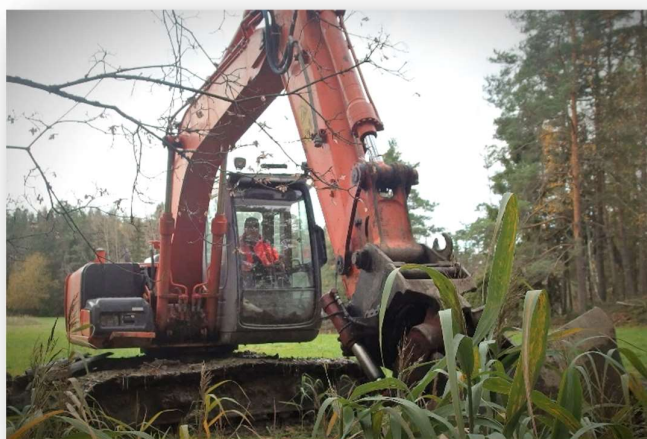
Ammattimuusikoiden slangi ei tavalliselle kuulijalle aina avaudu, mutta taidokas musisointi ja soittajien leppoisa huumori saa kuulijankin suupielet iloiseen virneeseen. *”Joo siin on kuus beetä, ja se miinusvitonen oli hyvä. Kuulosti ainaki ihan loogiselta.*

Tinken äänitysstudio on omakotitalossa upealla ja rauhallisella paikalla merimaskulaisessa merimaisemassa. Talon alimman kerroksen autotalli on akustoitettu kierrätysmateriaalilla. *”Nyt ei junnaa ollenkaan, toteaa Tinke ja kuin vakuudeksi läpsäyttää käsillään muutaman kerran ja kaikki ei tosiaan ole korvin kuultava.*

”Jos tulee joku idea mieleen, niin heti puhelimen sanelin päälle ja sinne sitten vaikka hyräilemällä. Kitaralla ja synalla se alkaa muodostua, sitten basso ja joku komppi siihen, kertoo Tinke kuinka oman sävellyksen teko alkaa.

Tauoilla kuunnellaan ja kommentoidaan omaa tuotantoa *”Tästä tuli hyvä! Kuunnellaan vielä se toinen. Ja siihen introon aattelin tehdä jonkunlaisen pidemmän melodian, nyt se on niinku taustaa. Myös muiden aikaansaannoksia arvioidaan. ”Se oli tosi huono leffa mutta se biisi siinä on hyvä.*

Tinkellä on kaksi kaivinkonetta, joista isompi painaa 12 tonnia. Koneillaan Tinke ahkeroi ympäri Naantalın maaseutua, pääasiassa Merimaskussa. Maa- ja vesirakentamisen lisäksi toimiloina Tinkellä on tietysti musiikin esittäminen ja tuotanto, sekä äänentoistolaitteiden vuokraus. Keikat Markku Aron orkesterissa vievät Tinkeä ympäri Suomea.

Markku Aro on viihdyttänyt ja tanssittanut suomalaisia vuodesta 1968. Silloin ilmestyi ensimmäinen levy ja Markku Puputista tuli Markku Aro. *”Käyn uudelleen eiliseen”* oli suuri myyntimenestys. Markku Aro on niitä vanhan kaartin laulajia, jotka ovat yhtä paljon esiintyneitä kuin levylaulajia ja joiden musiikki perustuu ohjelmitoon, joka voidaan toteuttaa ilman taustanauhoja myös lavalla. Markku on laulaja, joka tarvitsee yleisön.

Diesel-muusikot:

Pekka Marjanen koskettimet

Markku Issakainen basso

Juha Pellinen rummut

Timo Yrjänä kitara

Maanrakennus Timo Yrjänä, puh 040 539 4867

Jalkapalloilijasta ei tullut poliisia, mutta tykkikouluttajasta tuli yrittäjä.

Myötätuulta Merimaskussa

Valkeakoskella syntynyt ja siellä koulunsa käynyt **Eija Nordlund (s. Laine)** on asunut Merimaskussa 15 vuotta. Kauneushoitola Laineella on Eijan oma yritys, joka on toiminut jo neljä vuotta kotitalon piharakenuksessa. Yrittäjyyden ohella Eija on opettajana Turun ammatti-instituutissa.

Nuorempana Eija halusi poliisiksi, mutta poliisikoulu jäi kuitenkin haaveeksi. Suoritettuaan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen Helsingin Ilmatorjuntarykmentissä Hyrylässä hänestä tuli tykkikouluttaja ja hänen koulutustaitojaan on tarvittu myös kertausharjoituksissa Lohtajan kovapanosammuntaleirillä.

Eija on asunut useilla paikkakunnilla eri puolilla Suomea lähinnä aktiivisen jalkapalloharrastuksensa vuoksi ja puoliammattilaisena hän on osallistunut nuorten jalkapallomaajoukkueille. Muutettuaan Varsinais-Suomeen, Eija opiskeli kosmetologiksi.

”Merimaskuun oli helppo asettua, kun ap-piukkoni toimi kunnan rakennustarkastajana ja sen myötä tutustutti minut kylään ja sen asukkaisiin, muistelee Eija hiljattain edesmennyttä appeaan.

”Ei tää homma sentään ole pelkkää kynsien lakkaamista tai meikkaamista. Olen erikoistunut erikoisihonhoitoon ja opiskelen koko ajan lisää ihosairauksista ja niiden hoidoista. 90 %:lla kasvohoitoasiakkaista on iho-oireita ja vain 10 % tulee hoitoon. Eräänä tulevaisuuden mahdollisuutena Eija pitääkin opiskelua ihotautilääkäriksi; pääsykoekirjat on jo hankittu.

Laineella tarjoaa asiakkailleen kasvo- ja jalkahoitoja, erilaisia hierontaa, kestopigmentointia, aromaterapiahoitoja, maskeerausta ja meikkausta. *”Teen yhteistyötä ihotautilääkäreiden kanssa, he lähettävät minulle asiakkaita ja minä ohjaan tarvittaessa asiakkaitani lääkärin vastaanotolle. Neljä kertaa vuodessa olisi hyvä käydä hoitolassa, mutta myös jatkuva kotihoito on tärkeää, painottaa Eija.*

Eija on tyytyväinen työhönsä yrittäjänä ja opettajana. Kauneushoitola osana hyvinvointialaa on hänen mukaansa hyvässä nosteessa ja kysyntä on koko ajan nousussa. Eija pyrkii tänä vuonna Suomen kosmetologiyhdistyksen hallituksen jäseneksi, sillä hän haluaa jatkuvasti kehittää omaa osaamistaan ja vaikuttaa myös koko hyvinvointialan kehittämiseen ja koulutuksen uudistamiseen ja suunnitelmissa on myös oman hoitolan laajentaminen.

”Työn ulkopuolella voisin olla enemmän mukana myös kylätoiminnassa, miettii Eija ja jatkaa iloisena ”Lomalla on aikaa perheelle. Se on myös veneilyä ja kotitulia ilman suunnitelmia ja aikatauluja. Ja viini tai hyvä olut on joskus paikallaan!”

Eija esitteli eri ihotyypeille sopivat puhdistusöljyt.

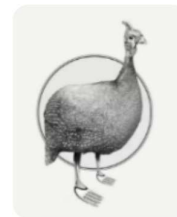
@kauneushoitola.laineella

www.eijanordlund.com

facebook

The J.J. de Nier Food Experience

Hollantilaiseteläafrikkalaisella taustalla ja monipuolisella kokemuksella vaativista catering-palveluista J.J. valmistaa maittavia ja eksoottisia menukokonaisuuksia vaikkapa kihlaparin hämyillalliseen tai sadan hengen juhlapäivälliseen.

Myötätuulta Merimaskussa

Kuvat de Nierin albumista

J.J. de Nierin ruokapalveluyritys täyttää tänä vuonna 10 vuotta. Yrityksen alkuvuosina J.J. työskenteli samaan aikaan myös nimekkäiden varsinaissuomalaisen ravintoloiden keittiömestarina: mm. Kultaranta Resort, Ravintola Teini ja Kustavin Kipinän pop-up ravintolassa oma viikko 2015. Hänellä oli myös Naantalissa lounasravintola, mutta nykyään catering-palvelu työllistää hänet kokonaan.

Keittiömestariura alkoi JJ:llä 1990-luvulla Hollannissa hotellialan opintoina ja jatkui myöhemmin Etelä-Afrikassa vaativissa catering-tehtävissä mm. elokuvan teon parissa Namibian aavikolla ja Hollywood-tähtien safarilomilla. Hektisen pitopalvelun parista perheestä haaveillut J.J. rauhoittui tekemään eri maiden suurlähetystöille ruokaa. Ruokarepertuaari on siis erittäin kansainvälisen monipuolinen.

”Tapasin J.J:n Etelä-Afrikassa ja asuimme siellä yhdessä viisi vuotta. Nyt ollaan asuttu Merimaskussa pian kahdeksan ja ollaan siitä monin tavoin tyytyväisiä. Etelä-Afrikassa asuimme aidatulla alueella, jonka portilla oli aseistetut vartijat ja asunnossa moninkertaiset turvalaitteet ja ikkunoissa kalterit – elämä on täällä paljon kevyempää!” kertoo **Sari de Nier**, J.J:n puoliso. Perheeseen kuuluvat myös tyttäret **Lisa** ja **Amy** sekä kissat **Mozzarella** ja **Tiramisu**.

Omakotitalon alakertaan on rakennettu erillinen tuotantokeittiö, jossa herkulliset JJ de NierFood Experience -annokset valmistuvat. Pandemia-aika on ollut yritykselle hankala, kalenteri elää koko ajan, isot tilaukset peruuntuvat ja tilaukset pysyvät pieninä. **”Onnea on kuitenkin pysyä aktiivisena, vaikkakin nippanappa pinnalla. J.J. huokaa kiitollisena.**

Perheen erikoinen harrastus on Euroviisut. Sari asui lapsena Afrikassa vanhempiensa työn vuoksi. Kesälomareissulla Suomeen 1991 Sari näki laulukilpailut ensimmäistä kertaa, väriloiston, ihanat puvut ja upean hullut lavasteet. Keniassa ei tuolloin TV:stä tullut ohjelmia kuin korkeintaan pari tuntia päivässä, joten tilaisuus oli erityisen vaikuttava. Sari on innostanut perheensä ja ystävätkin mukaan Euroviisuhuumaan.

”Mahdollisuuksien mukaan matkustamme paikan päälle seuraamaan kilpailua, kenraali-harjoituksiin pääsee halvalla. Ja jos matka ei onnistu, koti sisustetaan kuitenkin ja kisoja seurataan televisiosta isolla porukalla. Pidämme joka vuosi isot viisuisat naamiaisbileet!”

www.jjdenierfood.com

[facebook](#)

Etelä-Afrikka pähkinänkuoressa:

Väkiluku: n 60 miljoonaa
Pinta-ala: 3x Suomen kokoinen
Presidentti: Cyril Ramaphosa
Pääkaupungit: Pretoria, Bloemfontein ja Kapkaupunki
Valuutta: 1 € on n. 18 Etelä-Afrikan randia
Viralliset kielet: Englanti, Afrikaans, Ndebele, Pedi, Sotho, Swati, Tsonga, Tswana, Venda, Xhosa ja Zulu
(Lähde: Britannica)

Otteita Ulkoministeriön matkustustiedotteesta:

- + Etelä-Afrikka on luonnonkaunis ja ilmasto miellyttävä.
- + Poliittisilta oloiltaan maa on suhteellisen vakaa.
- + Vesijohtovesi on sellaisenaan juotavaa.
- + Suurten kaupunkien sairaalat ovat korkeatasoisia.
- Rikollisuus ja väkivalta ovat suuria ongelmia.
- Ulkona liikkuesa syytä jatkuvaan valppauteen.
- Liikenne on vasemmanpuoleista.
- Sähkön kulutusta säännöstellään.

Sari, Lisa, J.J. ja Amy de Nier

Karpidilampun konstruktio

” Niemenkulmalta Kukolaisiin tuli sähkö vasta silloin 1939 syksyllä. Suuri osa pitäjästä oli vielä ilman sähköä. Ja valopetroolista oli pula, ja myös polttonesteet kuuluivat säännöstelyn piiriin. Valopetroolia ei ollut valaisimiin riittävästi. Kauppoihin tuli sitten sitä karpidia. Se oli eräänlaisia palavaa kiveä. Se vaati sitten oman lyhdyn, kun sitä karpidia poltettiin.

Täällä oli sitten se **Horjan Eino, Eino Santalahti**. Hän oli hyvin kätevä käsistään. Hän alkoi tekemään näitä karpidilyhtyjä, millä sitä karpidia poltettiin. Tätä oli siis täysin tämmöstä laitonta puuhaa, kun nää oli tämmösiä omatekosia nää lyhdyt.

Ja jos nyt sallitte, niin mä pikusen selvitan vielä lyhdyn konstruktioita:

Siihen aikaan tätä lipeäkiveä käytettiin kotitalouksissa täysin surutta – se oli kauheeta myrkyä. Sitä oli silloin sellaisissa litran ja kahden litran kannellisissa säilykepurkeissa. Tätä Eino sitten alkoi rakentaa niistä purkeista niitä lamppeja. Hän teki siihen pohjaan reijän, johon sitten tinattiin – miehet varmaan tietää, ja jotkut naisetkin, mikä on kiväärin hylsy. Kiväärin hylsy tinattiin siihen reijän kohdalle. Ja siihen luodin paikalle tuli se poltin.

Siinä oli kaksi pientä reikää siinä polttimesa. Ja kun tämä sitten laitettiin nurin tämä purkki sinne lautalle, jossa oli vettä.

Siinä kannessa oli sitten pieni reikä, joka imi sitä vettä, niin se kaasuuntu se karpidi siellä purkissa sisällä ja se paloi mahdottoman kirkasta liekkiä siellä kahden sen suuttimen kautta.

Tämmösiä omatekosia karpidilyhtyjä tää Eino valmisti. Senhän olis lain mukaan pitäny olla valurautaa niin kuin kaupasta saadut lyhdyt olivat. Mutta eihän sillon sota-aikana pystytty semmosia valmistamaan.

Ote **Tenho Lindellin** (s. 1927) muistelusta Kollolassa 7.7.2021

Tenho Lindell asui Kukolaisissa vuoteen 1954 asti.

Karpidi = Kalsiumkarpidi C₂H₂

Kylän tunnus valmistui Vannepajalla

Myötätuulta Merimaskussa

Merimasku-Seuran hallitus antoi **Esa Mäkelälle** tehtäväksi luoda seuran hallituksen antaman luonnoksen mukaisesti kylän tunnuksiksi metallisen ”reilun kokaisen” pohjoisviitan. Kun Esa sai työn valmiiksi Vannepajalla, kokoontui talkooväki kylän raitille 17. kesäkuuta 2021 pystyttämään viittaa.

Esa Mäkelä on toiminut yksityisyrittäjänä yli 30 vuotta ja on erikoistunut ”Volkareihin”, mutta myös muut automerkit saavat Vannepajalla uuden elämän. ”Vannetyöt alkoivat vuonna 1988. Tein silloin pääasiassa kuplavolkkaarien vanteita. Myöhemmin aloin tekemään vanteita myös muihin automerkeihin. Alussa oli valikoimassa vain klassikko vannelevitys.

Nykyään teen kaikenlaisia vanteiden muutostöitä mm. keskiön kääntöjä, huulivanteita, pulttijaon muutoksia, vauriokorjauksia ja myös halkaisijan muutokset onnistuu, vakuuttaa Esa.

Vannepaja on ainoa alan yritys Suomessa. Ja Esa tekee tosiaan taidolla myös muut korjaus- ja huoltotyöt kaiken merkkiin autoihin.

Vannepaja.fi

Erkki Rantala, Esa Mäkelä, Pertti Arvonen, Anne-Maj Palmgren, Maikku Tuomi ja kaupunginpuutarhuri Simo Saarinen mittailevat reamarin olemusta 2. kesäkuuta 2021.

Esa Mäkelä esittelee Merimasku-Seuran hallitukselle reamarin ensimmäistä aihiota.

Miksi puhelin ei soi?

”Meille meni siihen aikaan puhelinlanka Taattisten saaren kautta. Pikkupojat Ison talon Pentti ja Tarkkisten Hessu olivat rakentaneet purjekelkan. Oli napakka etelätuuli ja jää oli sileä ja liukas. Kelkan vauhti kiihtyi ja kiihtyi ja kelkan masto veti puhelinlangan poikki. Kelkka jatkoi hurjaa matkaansa, kunnes pysähtyi Taattisten rantaan.

– Kumpi meistä uskaltaa nyt mennä Kuusniemelle kertomaan, että puhelin ei siellä enää toimi? pohtivat Pentti ja Hessu.

Tarinan kertoi Kollolassa kesällä 2021
Arto Kuusela, nykyään mökkiläinen Kuusniemen mailla.

SOITIN ASEMA

Merimaskun ja Naantalin hovihankkija!

Vesa Ranki ja muut soittajat suosittelevat
Soitinasemaa soittimien ostopaikkana!

Nettikauppamme
avoinna 24/7
ilmainen toimitus!

Soittovälineitä kaikkiin tarpeisiin

Soitinasema, Puutarhakatu 14, TURKU p. 020 766 0800 www.soitinasema.fi

Carbon Action

”Maatalous on intohimomme – sitä teemme yhteistyössä luonnon kanssa.

Myötätuulta Merimaskusta

Tamsaari on ollut saman suvun hallussa yli 250 vuotta ja mekin haluamme hoitaa sitä parhaalla mahdollisella tavalla ja siirtää sen historiaa ja perinteitä lapsillemme. Olisi upeaa, jos heistä löytyisi tilalle jatkaja sitten kun me emme enää jaksa, toivoo tilan isäntä **Jaakko Tammelin**, joka jo lapsuudessaan tiesi ryhtyvänsä maanviljelijäksi. Tilalla viljellään varhaisperunaa, juureksia, vihanneksia ja viljoja. Tilan emäntä **Stiina Lerkki** on loimaalaisen maatalon tytär. Perheen lapset ovat pian koulunsa aloittava **Hilma** ja nuorimmainen **Frans**.

Jaakko ja Stiina ostivat tilan **Antti Tammelinilta** ja tämän puolisoilta **Päivi Tammelinilta**. Jaakko ja Stiina asuvat sukupolvenvaihdoksen myötä nykyään tilan päärakennuksessa. Tila on sitoutunut Carbon Action -projektiin. Siinä ravinnekuidut ovat apuna hiilen sidonnassa ja parantavat viljelysmaan rakennetta.

Veljekset Antti ja Jaakko rakentamassa lämpölinjaa uuteen halliin syksyllä 2021.

”Maatalous on intohimomme ja uskomme vahvasti, että ruuan tuotannon ja kotimaisen ruuan kysyntä säilyy ja jopa kasvaa entistään. Kuluttajat ovat yhä entistäkin tietoisempia valinnoistaan, joita he tekevät arjessaan ja ottavat huomioon lopputuotteiden kotimaisuusasteen, sekä eettisesti kestävät tuotantotavat.

”Teemme työtämme yhteistyössä luonnon

Myötätuulta Merimaskussa 33/2022

kanssa ja sen ehdoilla, omilla valinnoillamme mahdollistamme kestävä ja monimuotoisen tuotannon jatkumisen.

Tamsaareissa on investoitu myös veneiden talvisäilytystä varten ja maatalon töidensä ohella Stiina toimii konsulttina ja asiakkuusvastaavana Wihuri Teknisellä Kaupalla.

*”Kiitos kyläläisten ja ohikulkijoiden olemme voineet pitää **Farmishopin** avoinna yötä päivää koko vuoden. Myymme paikallisia, korkealaatuisia tuotteita sesongin mukaan, on perunaa, lanttua, sipulia, kananmunia, tuotteet ovat pääasiassa omalta tilaltamme mutta myös muilta alueen viljelijöiltä.*

”Merimaskussa on hyvä elää. Täällä huolehditaan toisista ja on jatkuvuutta. Upeaa, että meillä on täällä kauppa [Toim. lisäys: 26.2.2022 asti], koulu, kirjasto, terveyspalvelut, ravintoloita, ja lapsille harrastusmahdollisuuksia ja valtavan kaunis ja monipuolinen luonto, iloitsevat Jaakko ja Stiina.

@tamsaarentila

facebook

Merimaskussa on oivalliset kalavedet

Merimaskun lähivedet tarjoavat hyvät mahdollisuudet ahvenen, kuhan ja hauen kalastukseen.

Jani Ollikainen

Ahventa ja kuhaa löytyy Merimaskun vesiltä hyvin. Rannalta kalastajalle hyviä paikkoja ovat Särkkä ja Särkänsilta sekä kirkonkylän ranta, missä sijaitsee myös kaupungin tekemä kalastuslaituri. Näissä paikoissa voi kalastaa ahvenia mato-ongella mikä on varsinkin kesällä tehokkain tapa saada paistinahvenia. Veneestä kalastajalle Kirkkosalmi, Särkänsalmi ja Kaitansalmi ovat oikeita ”hotspotteja” ahvenen ja kuhan kalastukseen. Ja varsinkin syksyllä, kun ahvenet parveutuvat, salmet ovat saalisvarmoja paikkoja.

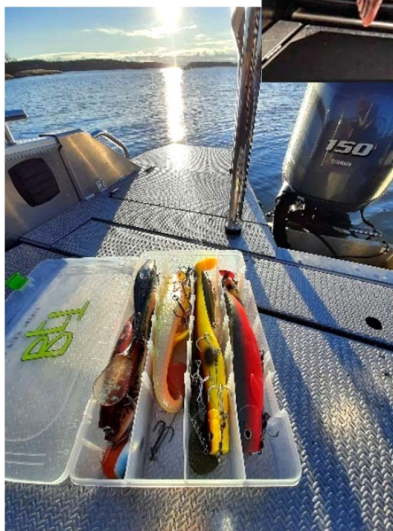
Mato-onki on tehokkain tapa ahvenen kalastukseen, mutta lähes yhtä tehokas on jigi, muovinen mato-, kala- tai rapujäljitelmä, joka varustellaan painopäällä ja koukulla. Jigiä uuteaan lähellä pohjaa tai ihan pohjassa ”pomppivalla” uittoliikkeellä. Merimaskun salmet ovat varsin virtaavia ja kova savipohja pysyy puhtaana haoista ja risuista. Pohjalla on siis vain vähän paikkoja joihin jigi tai viehe voi jäädä kiinni. Vetemme on kuin tehty jigikalastukseen.

Merimaskun vedet houkuttelevat ahvenen ja kuhan kalastajia kauempaakin

Merimaskun lähivesillä on myös mahdollista päästä kalamiesten kovin haluttuun kymppikerhoon. Hauen kalastuksen kulta-aikaa ovat kevät ja erityisesti syksy, kun vedet viilenevät ja suurhauet saapuvat rantamatalaan. Hyvä tuntomerkki suurhaukien olinpaikoille on harvaha kaislikko, jossa veden syvyys on noin 1-2 metriä. ”Ahvenvitaikot” ovat myös hyviä paikkoja varsinkin kylmän veden aikaan. Ottivieheinä nykyaikaiset haukishadit, jerkit ja spinnerbaitit ovat varsinkin isojen haukien mieleen. Tosin myös perinteiset lusikkauistimet kuten sininen **Krokodil** tai **Helmi Räsänen** ovat edelleen ottivieheitä.

Suurhauki ja Jani Merimaskun vesillä.

Näillä hauki nappaa.

Kalastuslupa eli kalastonhoitomaksu tulee maksaa, jos on iältään 18–64-vuotias ja kalastaa vieheellä tai pyydyksillä tai ravustaa. Kalastonhoitomaksua ei tarvitse maksaa, jos vain onkii, pilkkii tai litkaa silakkaa yhtä vapaa käyttäen, tai on alle 18-vuotias tai jo täyttänyt 65 vuotta. Kalastonhoitomaksun saa toki maksaa tällöinkin – se on sijoitus luontoon. Maksu oikeuttaa yhdellä vieheellä kalastamiseen lähes koko maassa sekä valtion yleisellä vesialueella meressä.

Usealla vavalla kalastaminen ja pyydyskalastus vaatii lisäksi vesialuekohtaisen kalastusluvan. **Rajoituksia** on rauhoitetuilla vesialueilla, erityiskohteilla tai vaelluskalapitoisissa koski- ja virtavesissä. Kertyneillä varoilla ylläpidetään kalastusmahdollisuuksia ja pidetään huolta vesiluonnosta. Varoja myönnetään mm. vesialueiden omistajille korvauksina vesien käytöstä kalastamiseen, järjestöille neuvontapalveluihin ja kalastuksenvilvontaan sekä hankkeisiin, joilla parannetaan kalojen elinoloja. Verkkopalvelusta voi tarkistaa kalastuskiellot ja rajoitukset: kalastusrajoitus.fi

Jani Ollikainen on merimaskulainen kalastusopas ja kalastusasiantuntija. Suomalaisen kalastusmatkailun edistämisseuran asettama asiantuntijaraati valitsi Janin vuoden 2021 kalastusoppaaksi.

Sisarukset Heta ja Kirsi Enkovaara, tilan uudet yrittäjät, ovat ottaneet tilan kehittämisen sydämen asiakseen. *”Ei kuitenkaan niin, että vanha siivotaan pois uuden tieltä, vaan tilan historiallinen tunnelma säilytetään ennallaan.*

Kaija Roiha

Tulevana kesänä Taattisten tilan meininki on elävää ja ohjelmantäyteistä. Joka päivälle on tapahtumatarjontaa, johon voi osallistua valintansa mukaan tai vain rauhoittua maalaismiljöötä ihaillen ja riippumatossa rentoutuen.

Kirsi ja Heta Enkovaara ja sylikäverit Penni ja Beibi

Historiallisen tunnelman rinnalle puhalletaan uusia tuulia. Isossa roolissa tulee olemaan taide, jonka ohjaksissa on **Kirsi**, itsekin taiteilija ja muotoilija. Jo viime kesänä tilalla järjestettiin taiteilijaresidenssi, jossa tulkittiin saven olemusta. Tänä vuonna tulee olemaan kaksi kokeellisen taiteen residenssiä. Taiteilijoiden työskentelyä on muidenkin lupa tulla seuraamaan. Lisäksi suunnitteilla on taidepajoja; keramiikkaa, mahdollisesti kankaanpainantaa ja muuta kädentaitoihin liittyvää. Kurssit on suunnatut sekä tilan vieraille että ulkopuolelta tuleville.

Maatilamajoitus jatkuu entiseen malliin. Majoituksesta ja aamiaistarjoilusta vastaa **Heta**. Hänen työsarkaansa ovat myös tilan eläimet, lampaat, kilipukki, kanat ja kukot sekä **Dora**, koira ja kissat **Lala** ja **Pablo**. Ensi kesänä silitellään ehkä myös kaneja ja ankoja. Ravintolatoimintaa on tiedossa popup -periaatteella. Eri yrittäjät tulevat paikalle omilla konsepteillaan.

TAATTISTEN
ESTD. TILA 1575

Majoittajat ovat mm. lapsiperheitä, yksinmatkajia ja pyöräporukoita. Palvelutarjontaa on tarkoitus laajentaa kohentamalla pihan grillipaikkaa ja lasten leikkipaikkaa. Pyöräilijöille on tarjolla huoltopiste ja mahdollisuus vuokrata pyörä sekä jättää auto parkkiin odottamaan paluuta. Myös soutuveneitä on vuokrattavana.

Kumpikin sisaruksista on tilan myötä kokenut aikamoisen elämänmuutoksen. Heta oli Helsingissä lääkärinä julkisella puolella. Idea maallemuutosta oli kytenyt jo jonkin aikaa, ja ajatus oman B&B:n pyörittämisestä oli vahvistunut omilla matkoilla. Luonto ja eläimet ovat aina olleet tärkeitä ja kesät on vietetty maaseudulla. Hän se rupesi houkuttelemaan isosisko Kirsiä mukaan, mikä ei sitten ollutkaan kovin vaikeaa. Kirsi kuitenkin asuu ja työskentelee Lontoossa taiteen parissa yrittäjänä. Hän on nyt järjestänyt elämänsä niin, että on kesäajan Merimaskussa ja vetovastuussa taiteen tekemisestä ja taidepajoista.

Ensimmäinen kesä maatilamatkailutoiminnassa yllätti mieluisti. Vuodepaikat olivat täynnä lähes koko kesän ja oli palkkava yksi ulkopuolinenkin työntekijä. Tulevana kesänä tapahtumatarjontaa on tiedossa niin paljon, että lisäksi varmaan tarvitaan. Tavoitteena on tarjota vieraille helppoa lomailua ja kyläläisille mahdollisuus poiketa tilalle katsomaan eläimiä, osallistumaan työpajoihin tai käydä herkuttelemassa popup-ravintoloissa.

Tervetuloa!

www.taattistentila.fi [facebook](https://www.facebook.com/taattistentila) @taattistentila

”Meidän tuotteemme ovat niin täynnä suomalaisen luonnon parhaita ja puhtaita raaka-aineita, että niitä voisi melkein syödä!

Myötätuulta Merimaskussa

Miia Leino on toiminut luonnonkosmetiikan opettajana jo vuosia ennen kuin Luonkos ja öljypuhdistuskakut tulivat suuren yleisön tietoisuuteen syksyllä 2018. Nykyään Miian vastuulla on tunnettujen **Luonkos-kosmetiikkavalmisteiden** tuotekehitys, tuotannon kehitys, sekä raaka-aineiden taustatutkimustyö ja hankinta.

”Meidän tuotteemme eivät sisällä synteettisiä raaka-aineita, vettä tai säilöntäaineita. Pääraaka-aineina öljypuhdistustuotteissa ovat kaakaovoi, kookosöljy, kylmäpuristetut kasviöljyt ja superfoodit. Nyt meillä on jo yli kaksikymmentä tuotetta, kertoo Miia.

Öljypohjaiset kiinteät tuotteet ovat saaneet rinnalleen viisi jauhemaista tuotetta, kuusi perinteistä saippuaa ja kaksi voidetta. Tälle vuodelle on luvassa taas upeita uutuuksia. Öljypuhdistuskakut ovat saaneet myös kansainvälistä tunnustusta: Vuonna 2020 ne voittivat Nordic Natural Beauty Awardsin, New Innovation In Skin Care -palkinnon. Myös muoviton, kartonkinen pakkaus on huomioitu monissa muotoilukilpailuissa Suomessa ja ulkomailla.

Luonkos-tuotteita on myynnissä Naantalissa tehtaanmyymälässä, Putkikatu 20 ja Lifestyle-putiikissa, Luostarinkatu 18, Turussa Luonkos & Friends Eko-myyvälässä, Puutarhakatu 12, nettikaupassa ja monissa luonnonkosmetiikka myyvissä liikkeissä ja apteekeissa. Näihin Naantalissa valmistettuihin tuotteisiin voi törmätä jopa joissakin Lontoon, Kööpenhaminan ja Tukholman kivijalkamyymälöissä.

Perheeseen kuuluvat Teknoaitan **Antti Lindholm**, lapset **Aatos** ja **Otso** sekä koiranpentu **Nero**, Lancashirenkarjakoira, joka on täynnä iloa ja touhua ja ehkä se jo aavistaa, että hänestä koulutetaan epilepsiakoira pienen epileptikon avuksi.

<https://luonkos.fi>

[facebook](#)

Antin Lindholmin harrastuksesta lähtenyt Teknoaitta on kasvanut palvelevaksi tapahtumatekniikka- ja ohjelmapalveluyritykseksi.

teknoaitta

Myötätuulta Merimaskussa

Antti aloitti uransa äänentoisto- ja valaisumestarina 90-luvun lopulla lähinnä tiskijukkaharrastuksen kautta. Nykyään harrastuksesta lähtenyt Teknoaitta on kasvanut palvelevaksi tapahtumatekniikka- ja ohjelmapalveluyritykseksi.

”Naantalissa vietetään viikon päästä armon valoa ympärilleen luovan Lux Gratiae juhluvuotta. Naantalin kirkolla otetaan varaslähtö 10 vuotta täyttävään tapahtumaan 22. lokakuuta alkaen näyttävällä valaistuksella.”

[Seutusanomat 24.10.2021]

Kirkon valaistus oli tietenkin Antin käsialaa ja hän on juhlaivalaissut monta muutakin näyttävää rakennusta kuten Martin kirkon, kun Martin seurakunta täytti 100 vuotta syksyllä 2021. Mm. Turun Ylösnousemuskappeli ja Naantalien kaupungintalo valaistiin Suomi 100 -juhluvuotena. Ja 11.-13.helmikuuta tänä vuonna oli vuorossa ”Porvoon Valot”, jolloin Porvoon kirkko ja Hotelli Runo Porvoon keskustassa saavat Antilta juhlaivalot.

Isojen rakennusten valaisuun tarvitaan moniväriyhtyjen lisäksi kilometrikaupalla sähkökaapelia, eikä työ suju ilman apuvoimia. Mukana on monesti puoliso **Miia Leino**. ”Usein hiukan jännittää korkeilla asennustelineillä, kun minulla on korkeanpaikankammo, päivittelee Antti.

Monet ravintolat ja kokoontumistilat, kuten Kären ja Samppalinna, ovat saaneet nauttia Antin ammattitaidosta ja kesäisin työmaana ovat DBTL:n lisäksi monet muut festivaalit. Äänentoistotöihin ja monenlaisiin videotuotantoihin Antin työajasta menee noin puolet. ”Tai meni ennen korona.

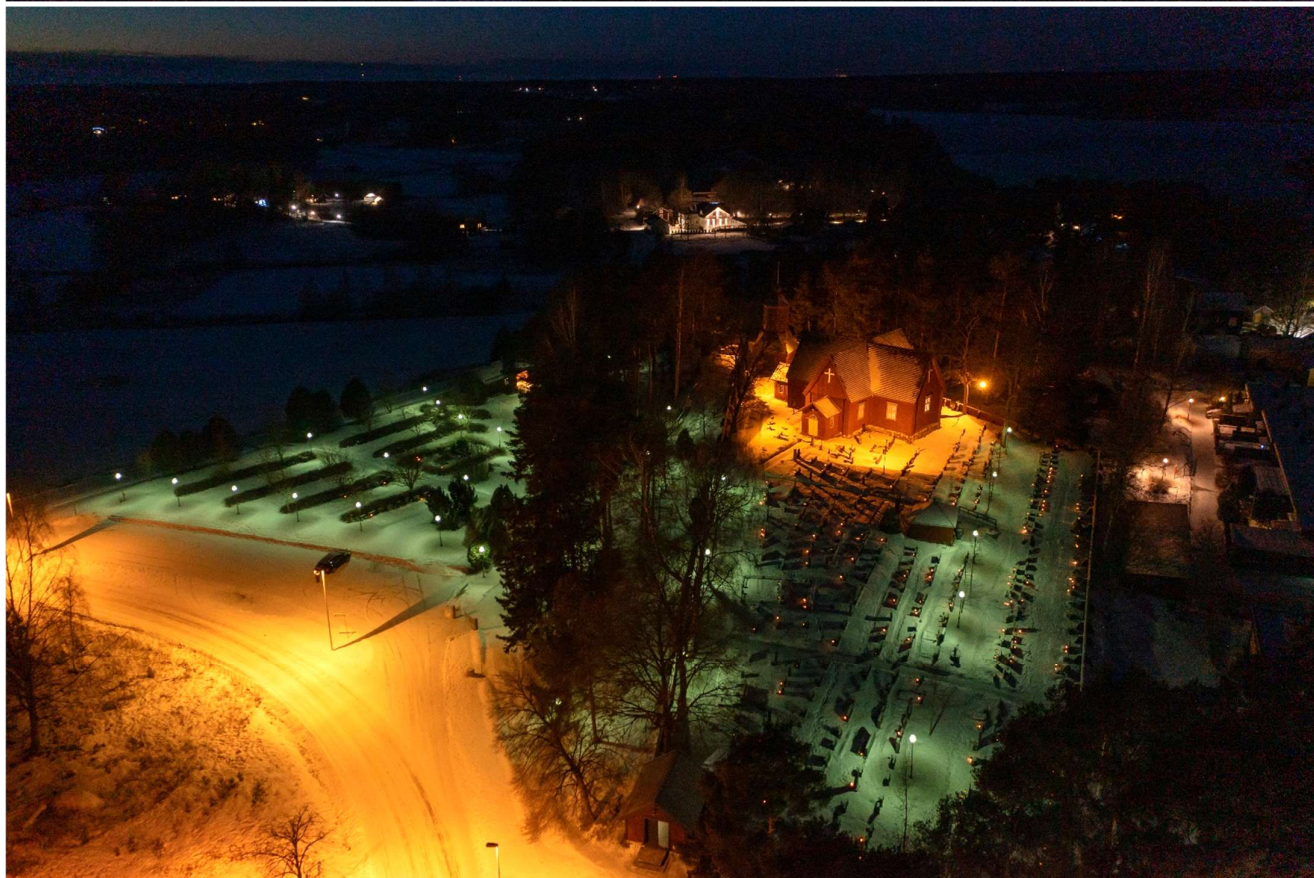
*”**Korona on vienyt** minultakin niin paljon töitä, että on pitänyt miettiä miten mm. varastokustannuksia voisi karsia. Ja niinpä meillä on kotitilankin varastoissa iso kasa telineitä, valaisimia, johtoja, kovaäänisiä, vahvistimia ja montaa muuta tarviketta, harmittelee Antti.*

Teknoaitan osaamiseen kuuluu myös live stream-palvelut – tapahtumat, seminaarit, kokoukset ja monet muut saadaan striimattua vaikkapa Facebookiin ja Youtubeen.

Antti palasi juuri ennen haastattelua poikien kanssa hiihtolenkiltä. ”*Ei niitä helpolla saa pois älylaitteiden parista, mutta kun päästiin ladulle, hiihtämisen riemu voitti ja älyteknologia unohtui*, kehuu Antti. Antin perhe asuu jo kymmenettä vuotta Antin entisessä kesäpaikassa Killaistentiellä Merimaskussa.

<https://teknoaitta.fi>

Iltatunnelmaa kirkonkylässä kuvasi Veijo Lindgren

Markkinavuosi 2021

Kaija Roiha

Mikä loistava mahdollisuus järjestää omat sadonkorjuumarkkinat, kun tuotteet löytyvät lähiseudulta ja Kollolaa sopivampaa ympäristöä tapahtumalle tuskin löytyy! Näin päättelimme Merimasku-Seurassa, kun Suvilystit jo toisen kerran jouduttiin peruuttamaan.

Kollolan sadonkorjuumarkkinat järjestäytyivät tuota pikaa elokuun lopulla.

Myyntipöydät täyttyivät syksyn loistavista väreistä kurpitsoineen, omenoineen, tyrnituotteineen ja syyskukkineen. Myös käsityötaiden tuotteita ja leivonnaisia ja Juhan rompetorikin rantautui paikalle. Navettakahviossa oli aika ajoon ruuhkaa, kun kaikki halusivat Kollolan omenoista tehtyä piirakkaa.

Joulu saapui Merimaskuun Maamiessseurantalolla.

Maamiessseurantalo oli tulvillaan vanhanaikaisen iloista ja hyväntuulista tunnelmaa ja myyntipöydät, niin sisällä kuin pihalla olivat kukuroillaan ihastuttavia myyntituotteita ja myyjät loistotuulella, kun taas pääsivät esittelemään taidonnäytteitään.

Oman mausteensa toi tietenkin **Joulupukki**, joka kierteli jututtamassa lapsia ja aikuisiakin. Kylän oma lauluyhtye **Flikat** lauloi joululauluja, jotka osuivat sydämen sokoihin asti.

Asiakkaita riitti, tupa oli täynnä ja porstua puolillaan. Ostoskassit täyttyivät joululaatikoista, tyrnituotteista, hunajasta, kransseista, villasukista, töppösistä ja monenmoisista ihanista ja herkullisista tuotteista.

Mukana oli sekä tuttuja myyjiä, että myös muutama ensikertalainenkin. Ja mikä ilahduttavaa, useassa pöydässä oli pikkutyttöjä ja nuoria, jotka myivät itsetekemiään käsitöitä ja leivonnaisia. Uusi polvi on kasvamassa myyntipöytien taakse.

Joulu saapuu Merimaskuun -tapahtumasta kantoi vastuun ”Hynttyyt yhteen”, kylän yhdistysten yhteenliittymä.

Tapahtumat 2022

Huhtikuu
Vuosikokous

Toukokuu
Talkoot Kollolassa

Juhlaretki
Villivuorelle

Kesäkuu
Merimaskun Teatteri esittää:
Tanja Puustinen-Kiljusen
”Akka-agentti”, ohj. Venla Kuitunen ja
Sanna Suurhasko

Yläkuva: Talkooväkeä Kollolassa.

Alakuva: Tarja Palomäki Sadonkorjuumarkkinoilla.

Heinäkuu

Juhlavastaanotto ja näyttelyn avajaiset
Kollola, sunnuntai 3.7.

Elokuu
Lastenjuhla

Syyskuu
Sadonkorjuumarkkinat
Syysretki

Marraskuu
Joulu saapuu Merimaskuun

Joulukuu
Jouluseimi Kollolassa

Merin päivän iloiset illamat
Maamiesseuratalo, lauantai 3.12.

Merimasku-Seura ry:n ajankohtaiset asiat löydät
täältä: www.merimasku.fi

facebook

Saaristotiedote

Naantalın kaupunki

Joulu saapuu ja Flikat laulavat.

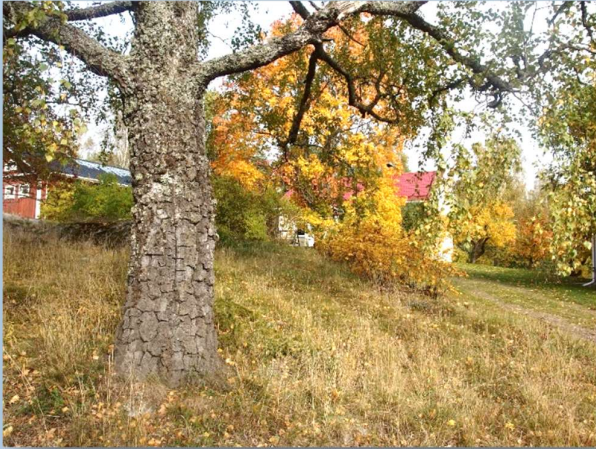
Tule mukaan!

Liity jäseneksi Merimasku-Seuraan:

Maksa 15€ jäsenmaksu tilille

FI62 5265 0440 0039 28

Lisää viitenumero: 221009

Uusi jäsen:

ilmoita yhteystietosi sähköpostilla:

merimaskuseura@merimasku.fi

tai soita: **0400 822 988 / Sari**

Maksamalla jäsenmaksun tuet omalta osaltasi kotiseututyötä Merimaskussa.

Myötätuulta Merimaskussa lähetetään ulkopaikkakuntalaisille jäsenille postitse. Merimaskussa asuville seura jakaa lehden postilaatikkoon.

www.merimasku.fi

Nahkurin torppa on muuttanut muotoaan useaan kertaan, mutta on edelleen samalla paikalla.

Kuva Maarit Lineri

Vastaukset anagrammipähkinään s. 14:

Killainen, Särkäsalmi, Kirkonsalmi, Kukolainen, Iskolan silta, Taattisten tila, Kollolan talo, Ruusumon kauppa, Tamsaaren tila, Merimaskun kirkko, Rantamakasiini, Maamiesseurantalo

Pähkinän laati **Reijo Lehto**, kuvituksen siihen tekivät **Juha Lankinen, Vesa Ranki ja Kaija Roiha**

VILLIvuoren Luontopolku

Kuoto: ©Maanmittauslaitos 2001

Merimasku – Seura ry Yhteistyössä Naantalin kaupunki
www.merimasku.fi

Villiavuori

Villiavuori sijaitsee Otavan saarella ja sen laella on 10 hehtaarin laajuinen luonnonsuojelualue. Sen korkein kohta on noin 60 metriä merenpinnan yläpuolella. Alueelta löytyy kaksi pronssikautista hautaröykkiötä, kauniita suoalueita, muinainen rantakivikko, siirtolohkareita, ikivanhoja mäntyjä ja kuivia keloja, komeita jyrkänteitä ja laajoja avokallioita.

Villiavuoren luontopolku

- Tutustu luontoon merkittävä reittiä pitkin.
- Polku on merkitty keltaisella.
- Lähdreiteille nuolen suuntaan.
- Luontopolun edestakainen pituus on n. 2,4 km.
- Reitti on keskivaikkea.

Ohjeita kulkijalle

- Leiriytyminen ja tulenteke on kielletty.
- Pidä koirasi kytkettynä.
- Anna retkeilyrauha kaikille.
- Ota roskat mukaasi.
- Jätä sammalet, jäkälät ja maa-aines keräämättä.

MUINAISHAUDAT OVAT RAUHOITETTUJA
MUINAISMUISTOLAKIIN PERUSTUEN